

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Beretning
om
Frederiksberg Skolevæsen
for Skoleaaret 1945—46

(1. April 1945—31. Juli 1946)

fra

Skoledirektøren.

FREDERIKSBERG BOGTRYKKERI

1946

Statens pædagogiske Studiesamling
København

Beretning
om
Frederiksberg Skolevæsen
for Skoleaaret 1945–46
(1. April 1945–31. Juli 1946)
fra
Skoleledertøren.

FREDERIKSBERG BOGTRYKKERI

1946

Skolevæsenets Administration.

Frederiksberg Skolekommission (fra 27. April 1946):
Overinspektør Oluf J. Skjerbæk (K. DM.), Formand.
Fru Eva Dalgas Rasmussen.
Raadmand Oluf Bertolt.
Skoleinspektør Alfred Andreassen (M. af F.).
Pastor Johs. Eilschou-Holm.

Skoleudvalget (fra 1. April 1946):
Pastor J. Eilschou-Holm, Formand.
Fru Olga Rigelsen.
Frk. Marie Børresen.
Værkmester H. A. Petersen.
Fru Alvilda Larsen.

Ungdomsskolencævnet:
Overinspektør Oluf J. Skjerbæk, Formand.
Branddirektør A. Stæhr Johansen.
Sekretær O. Bertolt.
Skoleinspektør Alfred Andreassen.
Viceinspektør Fru Karen Lund.
Viceinspektør Ejnar Klinting.
Oldermand Esper Eising.
Forretningsfører Chr. Gram.
Fru A. C. E. Husman.
Fru Edith Antonsen.

Skoledirektør:
Ejner Carstensen.

Viceskoledirektør:
J. Jeppesen.

Ekspeditionsekretær:
cand. jur. C. J. Petersen.

Fuldmægtig:
A. C. Andersen.

Skolevæsenets Kontor:
Gl. Kongevej 136—138. Kontortid for Ekspedition Kl. 10—14;
Skoledirektørens og Viceskoledirektørens Træffetid Kl. 13—14.

Frederiksberg Kommuneskoler.

1. Skolen paa Niels Ebbesens Vej 10, Telefon Vester 8737.
Skoleinspektør H. J. Jørgensen.
2. Skolen paa Fuglevangsvej 5, Telefon Nora 6290.
Skoleinspektør, Fru J. Florander.
3. Skolen paa Nyelandsvej 23, Telefon Godthaab 263.
Skoleinspektør Johs. Andersen.
4. Skolen paa Lollandsvej 40, Telefon Godthaab 266.
Skoleinspektør L. Reimer.
5. Skolen paa Duevej 63, Telefon Godthaab 648.
Skoleinspektør J. Vejlbj.
6. Skolen paa la Cours Vej, Emil Chr. Hansens Vej 6, Telefon Godthaab 775.
Skoleinspektør O. Møller Nielsen.
7. Lindevangskolen, P. G. Ramms Allé 26, Telefon Godthaab 6289.
Skoleinspektør A. Andreassen.
8. Søndermarkskolen, Hoffmeyersvej 32, Telefon Damsø 2370.
Skoleinspektør N. P. Andersen.
9. Sønderjyllandskolen, Sønderjyllands Allé 2, Telefon Damsø 4866.
Skoleinspektør P. Faaborg.
10. Frederiksberg Gymnasium, Hollændervej 5, Telefon Vester 8193.
Rektor A. Hauberg. Rektor Erik Oxenvad (fra $\frac{1}{8}$ 1946).
11. Rahbekskolen, Rahbeksallé 4, Telefon Vester 9968.
Skoleinspektør, Frk. Elisabeth Pedersen.
12. Solbjergskolen (Hjælpekoleklasser), Nyelandsvej 27, Telefon Godthaab 265 x.
Skoleinspektør H. Haastorp.
13. Kurskolen, Tesdorpfsvvej 19, Telefon Godthaab 9948.
14. Præliminærklasserne: Sønderjyllandskolen, Sønderjyllands Allé 2, Telefon Damsø 6068 (fra $\frac{12}{8}$ 1946 Skolen Godthaabsvej 15. Telefon Godthaab 8837).
Viceinspektør C. Gahrn.
15. Fortsættelseskursus: Nyelandsvej 23, Telefon Godthaab 4335.
Forstander Aksel Møller. (Fra $\frac{12}{8}$ 1946 Skolen Godthaabsvej 15. Telefon Godthaab 4335).

Forh. Skoledirektør *Sofus Franck* (R. af D.).
Født den 12. Maj 1873. — Død den 23. Juli 1945.

Ved Skoledirektør Franck's Afsked skrev Skoledirektør E. Carstensen (Frederiksberg Kommunalforenings Blad April 1940) nedenstaaende, som man i Anledning af Skoledirektør Franck's Død gengiver her:

Skoledirektør *Sofus Franck*, Direktør for den kulturelle Forvaltning, har søgt og faaet sin Afsked fra 1. April 1940.

Naar man for sig har Billedet af en ungdommelig, spændstig Mand, der med flagrende Haar skynder sig gennem Frederiksbergs Gader, kan man slet ikke forstaa, at Skoledirektøren har virket i Kommunens Tjeneste i 45 Aar, men hans Data beviser det:

Lærer ved Frederiksberg Skolevæsen 1895—1914.

Tilsynsførende ved Fortsættelseskursus 1900—1906.

Sekretær hos Skoledirektøren (Joakim Larsen) 1906—1914.

Kontorchef ved Frederiksberg kulturelle Forvaltning 1914—1919.

Viceskoledirektør 1919—1933.

Skoledirektør (Direktør for den kulturelle Forvaltning) siden 1933.

Skoledirektøren har saaledes »gjort alle Graderne« ved Skolevæsenet, men har i langt den største Aarrække været beskæftiget med Administration og Tilsyn.

Naar man har kendt Skoledirektør Joakim Larsen, er man ikke i Tvivl om, at det har været en stor og ærefuld Dag for Kommunelærer Sofus Franck at faa Tilbud om at blive Skoledirektørens Sekretær, og Naturfagsstudierne ved Universitet og Landbohøjskole maatte for en Tid vige Pladsen for administrativt Arbejde.

Men det administrative Arbejde har for Skoledirektør Franck kun været Pligtarbejde, det er den undervisningsmæssige og pædagogiske Side af Skolearbejdet, der alle Dage har interesseret ham mest, og derfor kom han først rigtig i sit Es, da han som Viceskoledirektør kunde fortsætte sit Arbejde med Zoologi og Botanik og frugtbargøre det for Skolen gennem et Utal af Instruktionskursus for de frederiksbergske Lærere, ja for alle Naturhistorielærere i Danmark. Til Brug ved dette Instruktionsarbejde og til Gavn og Glæde for enhver Naturfagslærer i den danske Folkeskole har Skoledirektør Franck udarbejdet en Række værdifulde Haandbøger, hvori han ligesom ved sin Undervisning paa ovennævnte Instruktionskursus helt brød med den stive systematiske Opstilling af Stoffet og gik over til den biologiske og for denne virkelig fremkaldte et *Gennembrud*.

I de seks Aar, Franck har været Skoledirektør, er Søndermarkskolen bygget, den nye Skole ved Sønderjyllands Allé planlagt og til-

dels opført, og endelig er der gennemført en omfattende Ombygning og Forbedring af de fem ældste Skoler, der derved er bragt i en saadan Stand, at de faktisk byder paa lige saa gode Undervisningsforhold som de nye Skoler.

Helt paa Højde med Skoledirektørens Interesse for Skolearbejdet staar hans Interesse for Kommunens Biblioteker, og det Arbejde, han paa dette Omraade har udført gennem den sidste Snes Aar, har i høj Grad medvirket til, at Frederiksberg Biblioteker saa vel med Hensyn til Bygninger som med Hensyn til Bøger og Administration kan staa som et Mønster, og allerede af flere Byer er benyttet som saadant.

Da der er givet mig begrænset Plads til nærværende lille Opsats, maa jeg indskrænke mig til til Slut at nævne, at Skoledirektøren har siddet og sidder i Bestyrelsen for saa mange Institutioner og Foreninger, at en Omtale heraf kunde afgive Stof nok til en hel Artikel for sig; men alle vil sikkert forlængst have forstaaet, at Skoledirektørens Arbejdsdag har været saa omfangsrig og travl, at der er al mulig Grund til at ønske ham en lang Række Aar, hvori han i endnu højere Grad end hidtil kan færdes »Mellem Skovens Stammer«, »Langs Grøftkant og Hegn«, fryde sig over »Vaarplanter fra Haven« og især over den lille »Eranthis«, naar den bryder frem af Sneen og erobrer alles Hjerte.

Den kulturelle Forvaltning.

Skolevæsenet.

I. Eleverne	Side 10
Psykologiske Undersøgelser	» 10
Skolestipendier og Flidspræmier	» 12
Legater	» 13
Erhvervsmæssigt Arbejde	» 13
Skoleforsømmelser	» 14
II. Lærerpersonalet	» 14
Det egentlige Timetal	» 16
Forsømmelser	» 16
Instruktionskursus	» 17
Lærerstipendier	» 17
Lønningsforhold	» 17
III. Forældreraad	» 18
IV. Undervisning	» 19
Eksaminer	» 19
Aarsprøver	» 19
Præliminærklasser	» 19
Børnebiblioteker	» 19
Skolerejser	» 20
Lejrskole	» 20
Skolebotanisk Have	» 20
Særundervisning	» 21
Frivillig Undervisning	» 23
Hytten	» 23
V. Sundhedsforhold	» 24
Skolelægenes Virksomhed	» 24
Skoletandplejen	» 25
Skolebade (Svømning)	» 26
Skoleidrætsdagen	» 28
Feriebeskæftigelse	» 28
Svaghørns- og Feriekolonier (Ferierejser)	» 29
Bespisning	» 29
Høve Sanatorium	» 30
VI. Fritidshjem	» 31
VII. De kommunale Fortsættelseskursus	» 31
Teknisk Skole	» 37
VIII. Skolevæsenets Driftsudgifter	» 37
Skolebygninger	» 38
IX. Tabeller	» 39
X. Forskellige Meddelelser	» 58
XI. Meddelelser fra de enkelte Skoler	» 64

I. Eleverne.

Sidste Aar har Kommunens samlede Antal Børn i undervisningspligtig Alder fordelt sig som angivet i Tabel 1, Side 40. (Procentvis anført i Parentes.)

I Kommuneskolerne undervistes pr. 31. December 1945 7 841 Elever:

5908 i undervisningspligtig Alder.

1194 over » » og

739 under » »

Af disse Elever var hjemmehørende i Kommunen:

5701 i undervisningspligtig Alder.

1044 over » » og

733 under » »

Af Elever fra andre Kommuner var:

207 i undervisningspligtig Alder.

150 over » » og

6 under » »

Elevantallet stillede sig i de foregaaende Aar som angivet i Tabel 2, Side 41.

Af- og Tilgangen ved de enkelte Skoler har været som angivet i Tabel 4, Side 42.

En Sammenligning med de foregaaende Aar er anført i Tabel 3, Side 41.

Elev- og Klassetal (Klassekvotienter) ved de enkelte Skoler findes angivet i Tabellerne 6 og 6 a, Side 44—45.

Psykologiske Undersøgelser.

Det skolepsykologiske Arbejde er i Skoleaaret 1945/46 blevet udført efter de samme Retningslinier som tidligere med et samlet ugentligt Timetal paa 107 Timer til Raadighed for de skolepsykologiske Undersøgelser.

Ved Begyndelsen af Aaret forelaa der Anmeldelser for 43 Børn (29 Dreng og 14 Piger), som ønskedes prøvet. I Aarets Løb blev der tilmeldt 450 Børn (264 Dr. og 186 Pg.). Af disse blev Prøven p. Gr. af Flytning, Udskrivning o. lign. opgivet for 19 Børn (13 Dr. og 6 Pg.), og for 91 Børn (50 Dr. og 41 Pg.) maatte Prøven opsættes til næste Aar. Der har saaledes været undersøgt 383 Børn (230 Dr. og 153 Pg.). Fordelingen af de tilmeldte Børn fremgaar af Tabel 8 a, Side 46.

I de foregaaende 5 Aar har der været undersøgt 376, 384, 289, 249, 186 Børn. Der har i Aar været undersøgt omtrent det samme Antal Børn som sidste Aar (4,9 pCt. af Skolernes Elevtal).

Af de undersøgte Børn er 228 Dreng og (59,5 pCt.) og de 155 Piger

(40,5 pCt.). De tilsvarende Tal for 1944/45 var 60,9 og 39,1 pCt., for 1943/44: 64,3 og 35,7 pCt.

Som det fremgaar af Tabel 8 a, Side 46, er der i Aar kun undersøgt 91 Børn fra 1. Kl., medens Tallene de to foregaaende Aar var 139 og 122. Tilbagegangen er dog sikkert i Virkeligheden ringe, da der mellem de anmeldte, men ikke undersøgte Børn er 42 Børn fra 1. Kl., hvilket bringer det samlede Antal af anmeldte Børn fra 1. Kl. op paa 133.

Hjælpeskolen. I Aarets Løb er 7 Børn og fra det nye Skoleaars Begyndelse 17 Børn blevet optaget i Hjælpeskolen. Medens der i Aar saaledes er optaget 24 Børn, blev der de foregaaende 3 Aar optaget henholdsvis 34, 42 og 41 Børn. Af de 24 Børn er de 10 Dr. og de 14 Pg. Den gennemsnitlige IK er i Aar 81,5 (de to foregaaende Aar 85,0 og 83,3). De i Aarets Løb optagne Elever havde i Gennemsnit IK = 81,9, de ved Aarets Slutning optagne IK = 81,3. En af de i Aarets Løb optagne Piger kom fra en anden Hjælpeskole, men fik ved Prøven her IK = 100; hun er igen udskrevet til almindelig Skole. Hvis hun ikke regnes med, bliver den gennemsnitlige IK = 80,6. Drengene havde i Gennemsnit IK = 84,1, Pigerne (ovennævnte Pg. undtagen) 78. Eleverne fordeler sig efter IK som vist i Tabel 8 b, Side 47.

Psykiatrisk Undersøgelse. 27 Børn (22 Dr. og 5 Pg.) har i Aar efter Aftale med Forældrene været til Undersøgelse paa Frederiksberg Hospitals psykiatriske Afdeling. Der har været afholdt 5 Møder mellem Afdelingens Læger og Skolepsykologerne. Paa Rigshospitalets Afdeling har 3 Drengene været til Undersøgelse.

Børn, hvis Skolefremgang følges gennem længere Tid efter den skolepsykologiske Undersøgelse. Ved Skoleaarets Begyndelse var der af saadanne Børn 417 (254 Dr. og 163 Pg.). Gennem Samtaler med Lærerne og i mange Tilfælde ogsaa med Forældrene er disse Børns Fremgang blevet fulgt; ofte er der optaget fornyede Undersøgelser. I Aarets Løb er Tilsynet ophørt for 195 Børn (119 Dr. og 76 Pg.). 19 Børn er overført til Hjælpeskole og 3 til Læseklasse. 53 Børn (34 Dr. og 19 Pg.) har faaet ekstra Hjælp til Læsning og Stavning. 5 Drengene bliver, efter Aftale med Forældrene, fra næste Skoleaars Begyndelse forsøgsvis overført til en nyoprettet Heldagsklasse. Der er tilgaaet 393 Børn, hvoraf 36 dog kun er flyttet fra en anden Skole inden for Skolevæsenet. Til næste Aar overføres 373 Børn (217 Dr. og 156 Pg.), 47 Børn (10,6 pCt.) færre end sidste Aar. Se iøvrigt Tabel 8 c, Side 47.

Læseretarderede Børn. Ved Skoleaarets Begyndelse var der (bortset fra Læseklassernes Elever) 164 Børn (104 Dr. og 60 Pg.), der var saa langt tilbage i Læsning og Stavning, at de maatte betegnes som læseretarderede, og som derfor modtog særlig Undervisning i disse Fag. I

Aarets Løb er der kommet 183 Børn (113 Dr. og 70 Pg.) til; 4 Børn er udskrevet paa Grund af Alder, 13 er flyttede og 49 (33 Dr. og 16 Pg.) er overført til Læseklasse. Der er afholdt Prøver til Kontrol med Børnenes Fremgang, hvorefter Undervisningen ophørte for 111 Børn (68 Dr. og 43 Pg.). Se Tabel 8 d, Side 48. Børnenes Ekstraundervisning varierede meget stærkt i Varighed, fra over 3,5 Aar til under 0,5 Aar. Se Tabel 8 e, Side 48. Undervisningen fortsætter til næste Aar med 169 Børn (101 Dr. og 68 Pg.).

Med Læseklassernes 104 Elever (se nedenfor) vil saaledes fra næste Skoleaars Begyndelse i alt 273 Børn (175 Dr. og 98 Pg.) modtage Ekstraundervisning i Læsning, hvilket er 4,6 pCt. af de undervisningspligtige Børn i Kommunens Skoler.

Læseklasser. Der har i Aar været de samme 5 Læseklasser for stærkt læseretarderede Børn som sidste Aar, nemlig en ved Skolen paa Fuglevangsvej, en ved Skolen paa la Cours Vej, to ved Søndermarkskolen og en ved Sønderjyllandskolen. De begyndte med 50 Drengene og 23 Piger. I Aarets Løb er 11 Dr. og 9 Pg. ophørt med Undervisningen, medens 4 Dr. og 4 Pg. er kommet til. Fra næste Skoleaars Begyndelse optages 31 Dr. og 12 Pg. i Læseklasse, saaledes at der i alt vil være 74 Dr. og 30 Pg.

Børn, indskrevne pr. 1. August 1946. En særlig Gruppe udgør de Børn, der er indskrevne pr. 1. August 1946 uden at være undervisningspligtige. Det er Børn, hvis Forældre efter Samraad med Skolelederne har ønsket Undersøgelsen foretaget for om muligt ad denne Vej at faa Raad og Vejledning med Hensyn til Tidspunktet for Paabegyndelsen af deres Børns Skolegang. Se Tabel 8 f, Side 48.

Skolestipendier og Flidspræmier.

Frederiksberg Kommune har som tidligere Aar bevilget et Beløb til Skolestipendier og Flidspræmier.

- a) *Stipendier til Livsophold under Skolegangen* bortgives til flittige og trængende Elever i Real-, ældste Præliminær- og Gymnasieklasser (undtagelsesvis IV. Eksamens-Mellemskoleklasse, IV. eksamensfri Mellemskoleklasse og yngste Præliminærklasse).

Der er uddelt:

39	Livsopholdsstipendier	å	150	Kr.
36	»	å	100	»
1	»	å	50	»

- b) *Flidspræmier* (276 Kr. 25 Ø.) til Elever i Gymnasie-, Præliminær- og Realklasser

Legater.

Af de til Kommuneskolerne knyttede *Legater* har 2 Drengene faaet Justitsraad Priemes og Hustrus Skolelegat (hver 100 Kr.), 1 Pige Docent N. I. Fjords Legat (65 Kr.), 1 Dreng Enkefru P. M. Schulstads Legat (35 Kr.), 2 Dreng og 4 Piger Fabrikant C. A. Feilberg og Hustrus Skolelegat (150 Kr. til Deling) samt 2 Dreng og Gunnar Jensens Mindelegat (hver 125 Kr.), 8 Dreng og W. A. Krieger og Hustrus Legat (4 Portioner à 200 Kr. og 4 Portioner à 100 Kr.). Af Handelsagent Walsøes Legat har Skolevæsenet modtaget 80 Kr., som er fordelt mellem Skolerne. Emma Sophie Jensen, født Staffeldt's Skolelegat er tildelt 3 Piger med 100 Kr. til hver. Søndermarkskolens Legat er tildelt 2 Piger, hver med 45 Kr. Af »De Lysholmske Legater« er der uddelt ialt 150 Kr. som Premier til 6 flittige Elever (25 Kr. til hver Elev). Som Følge af svigtende Renteindtægt fra den Kapital, der tilhører »Carl og Albertine Feilbergs Legat«, er der i denne Termin ikke udbetalt nogen Legatportion.

Skolebørns erhvervsmæssige Arbejde.

Ifølge Indberetning fra Skolerne var der ved Begyndelsen af Skoleaaret 144 og ved dets Slutning 177 Børn beskæftiget i Virksomheder, der horer ind under Tilsynet med Børns erhvervsmæssige Arbejde.

Tallene fordeler sig saaledes paa Skolerne, henholdsvis ved Skoleaarets Begyndelse og dets Slutning:

	¹ / ₃ -45	³¹ / ₇ -46
Skolen paa N. Ebbesensvej	4	8
» » Fuglevangsvej	12	17
» » Nyelandsvej	14	19
» » Lollandsvej	20	29
» » Duevej	13	9
» » la Coursvej	9	10
Lindvangskolen	21	20
Søndermarkskolen	16	21
Sønderjyllandskolen	13	21
Rahbekskolen	4	3
Solbjergskolen	18	20
	144	177

Piger, der beskæftiges ved Husgerning i Hjemmet, falder ikke ind under Vedtægtens Bestemmelser.

Væsentlig paa Grundlag af Skolernes Indberetning er der behandlet 110 Sager, der angik Overtrædelse af Frederiksberg Kommunes Vedtægt af 6. Januar 1939.

45 Sager angik Børn, der havde Budplads, skønt de ikke havde naaet den i Vedtægten krævede Alder (13 Aar), 25 af disse Børn havde Morgen- eller Helligdagsarbejde eller begge Dele; det samme var Tilfældet med 57 andre Børn, medens 6 havde for lang Arbejdstid og 2 Børn

var ansat i Virksomheder, der ikke maa benytte skolesøgende Børn i deres Tjeneste. Der viser sig en stærk Stigning i Mejeriers og Bageres Anvendelse af Børn til Morgentjeneste. Antallet af konstaterede Tilfælde er nu mere end fire Gange saa stort som i 1942. I alle disse Tilfælde havde Arbejdsgiveren forsømt sin Anmeldelsespligt overfor Skolen.

Ved Stikprøver foretaget særlig Søndag Morgen har Tilsynet konstateret, at Forbudet mod Børns Beskæftigelse ved Morgen- og Helligdagsarbejde var overtraadt i flere Tilfælde, hvor heller ikke Børnene havde givet Skolen Meddelelse om Forholdet. Adskillige Overtrædelser er sket trods tidligere Forbud og Advarsler. Under Hensyn til de meget store Vanskeligheder, der for Tiden er forbundet med at faa Forretningsbude, har Tilsynet dog ment det formaalstjenligt at søge alle Forhold ordnet ved Forhandling med Arbejdsgivere og Hjem uden Politiets Indblanding, hvilket ogsaa er lykkedes.

Skoleforsømmelser.

Skoleforsømmelserne fordelt paa hele Børnetallet og beregnet i pCt. af Skoledage har udgjort:

	Ialt	Efter Fradrag af Sygdom
Skolen paa Niels Ebbesens Vej	8,0	0,5
» » Fuglevangsvej	8,7	1,5
» » Nyelandsvej	8,0	1,5
» » Lollandsvej	8,0	1,1
» » Duevej	7,6	0,5
» » La Cours Vej	10,2	1,9
Lindevangskolen	9,2	1,2
Søndermarkskolen	9,8	1,4
Sønderjyllandskolen	11,1	1,6
Frederiksberg Gymnasium	7,1	0,4
Rahbekskolen	13,0	2,4
Solbjergskolen (Hjælpskolen)	13,1	0,9
Præliminærklasser	5,2	0,1

3 Børn er for 107 Dages Forsømmelser idømt 107 Kr. i Skolebøde. Heraf er betalt 15 Kr., 86 Kr. er blevet afsonet og 6 Kr. er ikke indgaaet. Øvrige Sager, der har været forelagt, er sluttet med Advarsel eller Paatale.

II. Lærerpersonalet.

Til *Formand for Fælleslærerrådet* er valgt:
Viceinspektør H. Mønsted.

De enkelte Skolers Lærerråd har til Formand valgt:
Skolen paa N. Ebbesensvej Lærer Aksel Gregersen.
» » Fuglevangsvej Lærer H. Köhler Larsen.
» » Nyelandsvej Lærerinde Fru A. Vestergaard.

- » » Lollandsvej Lærer H. Stegner.
- » » Duevej Lærer Kaj Johansen.
- » » la Coursvej Lærer N. C. Andersen.

Lindvangskolen Lærer Kaj Handberg.

Søndermarkskolen Lærer G. A. Høeg Larsen.

Sønderjyllandskolen Lærer O. Andersen Kjær.

Frøderiksberg Gymnasium Lektor C. G. Kjær.

Rahbøkskolen Lærerinde Fru M. K. Møller.

Sølbjergskolen Lærer J. Langvad.

Ved Skolerne er der afholdt 64 Lærerraadsmøder og 57 Lærermøder.
Med Skolelederne har Direktøren afholdt 17 Møder.

Inden for *Lærerpersonalet* er der sket følgende Forandringer:

Rektor A. Hauberg,

Viceinspektør, Frk. Dora Sandal.

Lærer Vilhelm Nielsen.

» Holger Pedersen,

» Axel Noesgaard,

Lærerinde, Frk. Anna Hansen.

» Fru Edith Hensch, f. Heede.

» Frk. Louise Jephcott,

» Nicolette Sommer,

» Ingeborg Jørgensen,

» Elly Bluhme Bay og

» Ingeborg Stiholt

afskedigedes med Pension.

Lærer Bernh. Kjørulff Nielsen.

» Henning Haume og

Timelærerinde, Fru Margrethe Hertz, f. Nielsen

fratraadte efter Ansøgning uden Pension.

Lærer Gunnar Nørmose Nørgaard blev forflyttet til Silkeborg.

» Hans Birkmann Jensen byttede Embede med Førstelærer Heinrich Nielsen i Asnæs.

Lærerinde, Frk. Karen Lebech og

» Karen Skov

afgik ved Døden.

10 Lærere og 10 Lærerinder ansattes i fast Embede; de havde alle tidligere fungeret som Timelærere, undtagen 1 Lærerinde, der rykkede op fra Aarsvikarplads.

Lærerpersonalet bestod den 1. August 1946 af:

1 Rektor.

11 Skoleinspektører.

1 Viceinspektør ved Præliminærklasserne.

- 5 pædagogiske Viceinspektører.
 18 administrative
 8 fastansatte Lektorer.
 2 ekstraordinære Lektorer.
 11 fastansatte Adjunker.
 134 Lærere.
 161 Lærerinder.
 12 Timelærere.
 15 Timelærerinder.

	Fast ansatte		Timelærerpersonele		Ialt		Hoved- sum
	Lærere	Lærerinder	Lærere	Lærerinder	Lærere	Lærerinder	
1/3 1941	165	174	15	16	180	190	370
1/3 1942	165	172	15	16	180	188	368
1/3 1943	168	176	12	15	180	191	371
1/3 1944	169	172	14	14	183	186	369
1/4 1945	174	174	10	15	184	189	373
1/8 1946	187	165	12	15	199	180	379

Desuden fungerer ved Skolevæsenet 24 Aarsvikarer (faste) og 21 løse Vikarer. 3 Skolelæger, hvoraf den ene tillige er Skolelægekonsulent, 4 Skolesygeplejersker, det ved Tandklinikkerne ansatte Personale og 12 Skolebetjente. Ved Frederiksberg Kommunes 3 Fritidshjem er et Personale bestaaende af 3 Ledere, 5 faste Assistenters og 5 honorarlønnede Medhjælpere.

Det ugentlige Timetal.

	Ved Lærere	Ved Lærerinder
1941—42	5 014	5 577
1942—43	4 871	5 582
1943—44	4 822	5 593
1944—45	4 951	5 612
1945—46	5 091	5 493

Forsømmelser.

Paa Grund af Sygdom blandt Lærerpersonalet har Skolevæsenet afholdt Udgift til Vikariat i følgende Antal Timer (Tallene i Parentes angiver dette Tal udtrykt i Procent af Lærernes og Lærerindernes Timetal):

	For Lærere	For Lærerinder	Ialt
1941—42	4 992 (2,49)	12 749 (5,72)	17 741
1942—43	6 614 (3,39)	11 497 (5,15)	18 111
1943—44	7 028 (3,64)	13 842 (6,19)	20 870
1944—45	5 674 (2,87)	14 265 (6,35)	19 939
1945—46*)	6 739 (3,31)	18 728 (8,52)	25 467

*) De høje Tal skyldes Skoleaarets Forlængelse med 3 Maaneder.

Instruktionskursus.

1. Instruktion i, hvorledes Lærerpersonalet bør forholde sig under Flyvevarsling og Luftangreb.
2. Dr. med Georg K. Stürup: Foredrag om Sexualundervisningen. Dr. Stürup har derefter været Leder af 2 Studiekredse.
3. Seminarielærer Claus Eskildsen, Tønder: Tilrettelæggelse af Timer i Grænselære for større Børn.
4. To Kursus i Betjening af Smalfilmsapparater og Anvendelse af Film i Undervisningen.
5. Skolepsykolog Henning Meyer, Kommunalærerne Børge Nørgaard, Harald Torpe og Vagn Pedersen: Instruktionskursus for Lærere i Læseklasser og for Lærere, der giver læsesvage Børn individuel Undervisning i Læsning, Stavning og Retskrivning.
6. Instruktionskursus i Havebrug for Lærere, der vil dygtiggøre sig som Ledere af Skolehaver og Undervisning paa Fortsættelseskursus.
7. Magister Tage Larsen: »Fast Kultveilte« og »Flydende Luft«.
8. Viceskoleinspektør Frk. Dora Sandal: Instruktionskursus i fri Stilskrivning.

Stipendier til Studierejser for Lærerpersonalet.

1. Instruktionskursus i Sang og Musik paa Ryslinge Højskole: Skoleinspektør H. J. Jørgensen og Kommunalærerne Leif Jacobsen, Knud Vad Thomsen, A. Graversgaard, Erling Hansen og Kaj Handberg.
2. Statens Lærerhøjskoles Ungdomsskolekursus i Snekkersten: Kommunalærerne Poul Dresting og Valdemar Madsen.
3. Kursus for Ungdomsskolelærere i Helsingør: Kommunalærer Valdemar Madsen.
4. Studierejse til England: Kommunalærerinde Fru Birgita Lindvad.
5. Instruktionskursus i Sang og Musik paa Ry Højskole: Kommunalærerinde Fru Aase Køster Jørgensen og Kommunalærerne Chr. Møller Jensen, Kaj Handberg, Otto Dreyer, Erling Hansen og Erik Pedersen.

Lønningsforhold.

Lærerpersonalet lønnes siden 1. April 1945 som angivet i Tabel 9, Side 49.

Stedtillægget beregnes efter Lærerens Bopæl.

Viceinspektører lønnes efter de for fastansatte Lærere paa 1.—7. Løntrin gældende Lønregler + et pensionsgivende Tillæg paa 1 200 Kr. aarlig. De for 1ste April 1931 ansatte oppebærer tillige et ikke pensionsgivende Tillæg paa 360 Kr. aarlig.

Samgiftes Reguleringstillæg beregnes efter Lov Nr. 98 af 31. Marts 1931 § 91, Stk. 6 og 7, saaledes som dette sidste Stykke er ændret ved Lov Nr. 85 af 27. Marts 1934 II § 2.

Aarsvikarer lønnes med Begyndelseslønnen.

Timelærere lønnes som faste Lærere, idet der tillægges dem Lønningssanciennitet efter samme Regler, som Ministeriet anvender overfor faste Lærere

Med Hensyn til *Pensionsfradraget* bemærkes:

Aarsvikarer betaler intet til Pension.

Timelærere betaler 3 pCt. af hele Lønnen (for indtil 36 Timer) i Lighed med de kommunale Tjenestemænd.

Faste Lærere, Viceinspektører og Overlærere betaler 5 pCt. af Grundløn, Alderstillæg og det kommunale pensionsgivende Tillæg.

Ifølge Lov Nr. 167 af 28. April 1931 om Lønninger m. m. for Folkeskolens Lærere §§ 46 og 47 yder Statskassen følgende Tilskud til Lærerlønningerne:

- a) $\frac{1}{5}$ af den i Loven fastsatte Grundløn.
- b) samtlige i Loven fastsatte Alderstillæg til fastansatte.
- c) $\frac{2}{5}$ af Reguleringstillæget (herunder midlertidigt Løntillæg i H. t. Lovanordning af 15. Marts 1945), hvortil kommer fra Skolefonden $\frac{1}{3}$ af den resterende Femtedel.
- d) af Lønningerne til Timelærere og Aarsvikarer en saa stor Del, som svarer forholdsmæssigt til de under a og c anførte Tilskud.

III. Forældreraad.

De i Henhold til § 10 i Lov Nr. 211 af 20. Maj 1933 valgte *Forældreraad* bestaar af følgende:

Skolen paa Fuglevangsvej:

1. Prokurist Aage Elmer, Mariendalsvej 44, Formand.
2. Repræsentant Henning Wilken, Johnstrups Alle 1.
3. Fru Elisabeth Funder, L. I. Brandes Alle 6.

Skolen paa Lollandsvej:

1. Ekspeditionssekretær A. V. B. Lethraborg Jensen, Godthaabsvej 30, Formand.
2. Maskinmester A. C. Christensen, Thurøvej 6.
3. Fru J. L. Olsen, Wilkensvej 23.

Skolen paa Duevej:

1. Arkitekt M. K. Michaelsen, Drosselvej 27, Formand.
2. Fru Ebba Erichsen, Fuglebakkevej 28.
3. Lagerarbejder E. Hjabelund, Ndr. Fasanvej 139.

Søndermarkskolen:

1. Kaptajnlojtnant Henning Schouby, A. D. Jørgensens Vej 15. Formand.
2. Fru Lilly Mauritzen, Camilla Nielsens Vej 22.
3. Fru S. Christiansen, Smallegade 36 A.

Frederiksberg Gymnasium:

1. Overingeniør A. K. Bak, Frederiksberg Bredegade 6.
2. Læge, Dr. med. E. Møller-Christensen, Sct. Thomas Alle 3, Formand.
3. Fru C. R. W. Selmer, Frydendalsvej 2.

Ved de øvrige Skoler findes intet Forældreråd.

IV. Undervisning.**Eksaminer.**

Af de 326 Elever, der bestod *Mellemskoleeksamen*, afsluttede 86 deres Skolegang med denne Eksamen, 69 optoges i Gymnasier og 171 overgik til Realklasser.

Til den af Staten anordnede Optagelsesprøve til 1 Mellemskoleklasse i 1946 var fra de kommunale Skoler paa Frederiksberg indmeldt 708 Elever. Heraf blev 7 afmeldt og Aldersdispensation nægtet 11. Prøven blev saaledes fuldført af 690 Elever.

644 Elever eller 93,3 pCt. bestod Prøven.

46 Elever eller 6,7 pCt. bestod ikke Prøven.

(Resultatet af de officielle Eksaminer fremgaar af Tabel 7, Side 46.)

Aarsprøverne.

Den mundtlige Aarsprøve afholdtes den 17. og 18. Juni.

Forældrene fik som tidligere Indbydelse til at følge Undervisningen og bese Børnenes udstillede Arbejder.

Den 19. Juni var Omflytningsdag.

De kommunale Præliminærklasser.

Af Hold II indstilledes 14 Elever til Præliminæreksamen i Maj/Juni 1946. 1 var syg under skriftlig Eksamen, men gennemførte mundtlig, og de 13 bestod med et Gennemsnit af 13,76 Points. 28 Elever af Hold II fortsatte i den treaarige Række.

Hold I oprettedes 1. April 1945 med 37 Elever, fordelt i 2 Klasser, een 2-aarig og een 3-aarig Række.

I Aarets Løb er udgaaet 19 Elever, dels paa Grund af Sygdom eller økonomiske Vanskeligheder, dels paa Grund af manglende Flid og Evner.

Frederiksberg Kommunes Børnebiblioteker

udgør administrativt en Enhed og sorterer under Direktøren for den kulturelle Forvaltning. Den biblioteksmæssige Ledelse forestaas af Stadsbibliotekaren, og Indkøb, Katalogisering, Indbinding o. l. varetages under dennes Ledelse af Kommunebibliotekerne.

Paa hver Kommuneskole findes et Udlaansbibliotek og en Læsestue, som er tilgængelig for alle Skolens Elever. En Skolebibliotekar leder den enkelte Skoles Bibliotek, medens den biblioteksmæssige Ledelse af samtlige Skolebiblioteker forestaas af en Skolebibliotekskonsulent.

Børnebibliotekets Udlaan og Læsesal, Solbjergvej 23, der er aaben Mandag, Onsdag, Fredag Kl. 14—20, Tirsdag, Torsdag og Lørdag Kl. 14—18, er tilgængelig for alle Kommunens Børn fra det fyldte syvende Aar til Udgangen af det femtende Aar. Biblioteket fungerer som Hovedbibliotek for samtlige Afdelinger. Ledelsen af Børnebiblioteket forestaas af en biblioteksuddannet Børnebibliotekar.

Iøvrigt henvises til Frederiksberg Kommunes Børnebibliotekers særlige Aarsberetning.

Skolerejser.

Klasseudflugter.

Indtægterne af Skolevæsenets særlige Fond, der bestaar af Skolebøder og Renten af Fondets Kapital, er anvendt til at støtte Klasseudflugter med de ældste Klasser. Der foretoges Udflugter til Bornholm, Hareskov (Hytten), Helsingør, Roskilde, Lund og Malmö.

Lejrskolen.

I Sommeren 1945 har der været udsendt 16 Klasser i Lejrskole paa Højstrup.

Skolebotanisk Have.

De forringede Undervisningsforhold, der opstod ved den tyske Beslaglæggelse af Skolerne, indvirkede tydeligt paa Bestillingerne af Plantemateriale fra Skolebotanisk Have, idet Haven kun havde 137 Leveringer til de forskellige Undervisningssteder (i 1944 havde Haven 239 Leveringer). Den første Levering blev ekspederet den 8. Marts, den sidste den 9. Oktober. I første Halvdel af 1946 (16. Februar til Sommerferien) er ekspederet 124 Leveringer.

Skolebotanisk Have blev i Efteraaret 1945 betydelig udvidet, idet et Stykke af det gamle Flintholm blev lagt ind under Haven. Denne Del blev beplantet med Skovtræer (Bøgeskov, Egeskov og Naaetræskov), ligesom et »idealiseret» Løbælte og et Stengærde blev anlagt.

Da det ikke har været muligt at faa anlagt en Sø med Mose og Eng, bliver Planter fra disse Omraader til Undervisningsbrug hentet fra naturlige Voksesteder, og Haven skulde derfor nu være i Stand til at levere næsten alt nødvendigt Plantemateriale til Botanikundervisningen.

Særundervisning.

Kurskolen.

Undervisningen af tuberkuløse Børn i Henhold til § 9 i Lov Nr. 145 af 12. Marts 1918 har i det forløbne Aar omfattet 18 Børn, som lider af smittefarlig Tuberkulose; de har faaet særlig Undervisning i Skolebygningen paa Tesdorpsvej (Kurskolen) og staar under hygiejnisk Tilsyn af Tuberkulosestationens Læge, Dr. med. Fru Harriet Møller.

Hvert Barn faar daglig: Frokost (Oslofrokost) og Middag (2 Retter varm Mad) samt Mælk og Fløde. Dette leveres fra Frederiksberg Hospital, hvor ogsaa Badning og Vejning af Børnene foregaar.

Fra 10. Juli til 10. September har Børnene været paa Nationalforeningens Feriehjem.

Arbejdet med svagthørende Børn.

I Skolerne er følgende Børn blevet høreprøvede:

Børn, hvis Helbredskort bærer Paategning om daarlig Hørelse,
Børn, udpeget af Lærere eller Sygeplejerske for daarlig Hørelse og adenoide Vegetationer, samt
Børn, der har haft Ørebetændelse.

Som Regel har der været 8—10 Elever i hver Klasse.

Børn, der ved denne Høreprøve har nedsat Hørelse, henvises til Skolelægen, der eventuelt sender dem videre til Specialist.

De svagthørende Børns Høreevne kontrolleres til Stadighed, og hvis deres Hørelse vedblivende staar paa et Minimum, udtages de til Undervisning i Mundaflæsning sideløbende med den normale Undervisning, og efter Samraad med Læreren anbringes de paa den mest hensigtsmæssige Maade i Klassen.

	Høre- prøvet ialt	Til Skolelæge	Henvist til Specialist	Til maaenlig Kontrol	Udtagne til Mund- aflæsning	Udtagne til Tunghøre- skole
Skolen paa Niels Ebbesensvej	12	8	2	12	1	
» » Fuglevangsvej	5	4	1	4	1	
» » Nylandsvej	35	17	2	35	2	
» » Lollandsvej	16	4	2	4	1	
» » Duevej	18	8	2	8		
» » la Coursvej	74	6	1	6	1	
Lindvangskolen	56	14		15	5	1
Søndermarkskolen	148	12	2	13	2	
Sønderjyllandskolen	145	18	18	38	5	
Rahbekskolen	13	4	1	12	1	
Solbjergskolen	11	1				
Ialt	533	96	31	147	19	1

Undervisning af syge Børn paa Hospitalet har omfattet 2 Børn. Skolevæsenet har betalt for 5 svagelige Børns Undervisning i Hjemmene og 2 Børn paa Tunghøreskole.

For 130 Elever har Skolevæsenet betalt Sporvognskort.

Undervisning for talelidende Børn.

(jfr. Skoletilsynslovens § 6, Stk. 1).

Arbejdet varetages af lægeautoriserede Talelærere. Undervisningen foregaar dels som Enkeltmandsundervisning, dels paa den Maade, at to Børn med samme Lidelse undervises samtidigt. Det opnaede Resultat kontrolleres Aaret efter, og hvis det er paakrævet eller formaalstjenligt, genoptages Behandlingen.

Talelæreren tilstræber en saa nær Kontakt som muligt med Klasselæreren og Hjemmet for at opnaa en Sikring og Videreføring af det indøvede. Der føres Journal over Børnene; denne omfatter saavel Talelæreren's Iagttagelser og Undersøgelser af Barnet som Udtalelser af Klasselæreren og Forældrene om Barnet og dets Talelidelse.

Der behandlede ialt 88 Børn, hvis Talelidelse fordelte sig saaledes:

	Dreng	Piger	Ialt
Stammen	17	7	24
Læspen	13	13	26
Udtalefejl	15	5	20
Snøvl	3	2	5
Utilstrækkelig Artikulation	4	1	5
Phonasteni	3	0	3
Andre Stemmelidelser	5	0	5
Ialt	60	28	88

Af tidligere behandlede Børn fik 13 Repetitionskursus.

I 6 Tilfælde foretoges Henvisning til Speciallæge.

I 1 Tilfælde foretoges Henvisning til Tandlæge.

I 2 Tilfælde foretoges Henvisning til Statens Institut for Talelidende.

Holdningsgymnastik.

Børn med væsentlige Holdningsfejl undervises i Holdningsgymnastik.

Undervisningen, der ligger udenfor den egentlige Undervisningstid, finder Sted paa Skolen paa la Coursvej.

Til denne Undervisning er henvist 152 Børn (74 Piger og 78 Dreng), der er fordelt i 6 Hold, hver Hold faar 3 Timers Undervisning om Ugen.

Lægeautoriserede Massøser besørger Undervisningen.

Frivillig Undervisning.

I de fem *Skolehaver* (ved Skolen paa Duevej, Skolen paa la Coursvej (Beringsvej 8), Mørk Hansens Vej, Søndermarkskolen og Lindevangskolen) undervises 11—14 Aars Børn, som frivillig melder sig. I 1945 undervistes 435 Børn.

Markskolen. I Markskolearbejdet ved Brøndbyøstervej har været beskæftiget:

1	Fritidshold fra Søndermarkskolen med 25 Elever.
1	» » Lindevangskolen med 20 Elever.
1	» » Skolen paa Lollandsvej med 20 Elever.

I den øvrige *frivillige Undervisning*, som med Statens Støtte har fundet Sted ved Kommuneskolerne, deltog:

19	Hold i Træsløjd	hvertil var indskrevet	411	Elever
12	» Metalsløjd	» » »	198	»
2	» Smaasløjd	» » »	50	»
20	» Gymnastik	» » »	431	»
7	» Idræt	» » »	180	»
11	» kv. Haandarbejde	» » »	245	»
17	Hold i Bogbinding	hvertil var indskrevet	313	Elever
12	» Sang og Musik	» » »	252	»
8	» Tegning	» » »	185	»
2	» Samaritergerning	» » »	44	»
5	» Maskinskrivning	» » »	92	»
2	» Fotografering	» » »	34	»
2	» Lersløjd og Modellering	» » »	60	»
1	» Folkedans	» » »	15	»
2	» Litteratur, Dramatik	» » »	43	»
1	» Husgerning	» » »	14	»
1	» Svømning	» » »	45	»
1	» Bibliotek	» » »	25	»

»Hytten«.

Frederiksberg Kommunelærerforenings Lejrhus, »Hytten«, ved Sønderø har fra 1. April 1945 til 31. August 1946 staaet til Raadighed for Skolevæsenets Elever, hvad enten de kom klassevis under Ledelse af deres Lærere paa Ture, der indgik som Led i Undervisningen, eller de kom enkeltvis paa Fridage, Søn- og Helligdage.

I ovennævnte Tidsrum modtog »Hytten« 65 Klasser, hvoraf 48 Klasser overnattede. I samme Tidsrum var »Hytten« aaben for Enkeltbesøg uden for Sommerferien paa 25 Fridage, Søn- og Helligdage. I Sommerferien 1945 var »Hytten« aaben for saavel Dagbesøg som Overnatning.

V. Sundhedsforhold.

Skolelægenes Virksomhed.

Skolelægerne har i Skoleaaret undersøgt og udstedt Helbredskort for 1 116 i 1. Klasserne indskrevne Børn foruden for adskillige i ældre Klasser, særlig I. Mellemskoleklasse, nyoptagne Børn.

Af de 1 116 blev 126 udtagne som »NB.-Børn«, til nøjere Observation. I nedenstaaende Tabel a er opført nogle af de væsentligste Svagheder i 1. Klasserne; en hel Mængde Smaating er dog ikke medtagne.

I alle Klasserne tilsammen findes ca. 415 »NB.-Børn«

Alle svagelige Børn (de saakaldte NB.-Børn) har jævnligt været til Undersøgelse, og i fornødent Fald har man søgt Behandling gennem Hjemmets sædvanlige Læge (henholdsvis Poliklinikerne).

I øvrigt er alle nævnte forefundne Svagheder henvist til Lægebehandling i den Udstrækning, som vedkommende Svaghed har krævet, og det er kontrolleret, om Henvisningerne følges.

Skolelægenes Konsultation finder Sted to Gange ugentlig paa hver Skole, henholdsvis Formiddag og Eftermiddag.

I Skolelægenes Konsultation paa Skolen er alle Tilfælde af Sygdom og Smaaskader, der er optraadt paa Skolen, bedømt, og en Del behandlet paa Stedet. Ligeledes er der afgivet Udtalelse om en Mængde Tilfælde, der af Skolen er henvist til Skolelægerne. Ved Besøg i Klasser, Gymnastiksale m. v. har Skolelægerne undersøgt de almindelige hygiejniske Forhold i Skolerne.

I de højere Klasser er der udført Undersøgelse for Farveblindhed.

Eleverne i 1., 2. og 3. Klasserne fik Tilbud om Difterivaccination. Der vaccineredes et betydeligt mindre Antal end tidligere, idet Hovedparten er vaccineret inden Skolealderen. Der »opsamles« dog stadig nogle, saa det er værd at beholde Ordningen fortsat.

Skolelægerne har som sædvanlig blandt talrige Ansøgere udtaget de Børn, der udsendes til Høve Sanatorium og til Svagbørnskolonierne, ligesom de umiddelbart før Udsendelsen har undersøgt disse Børn og Feriekolonibørnene. Ligeledes har de afgang Skøn over de Børn, der var indstillet til Hjælpeklasser.

Skolesygeplejerskernes Virksomhed er fortsat i samme Spor som tidligere Aar.

Tuberkulinprøverne er fortsat, og er Siden forrige Aar gennemført hele Vejen, saaledes at alle Klasser prøves hvert Aar. I de 5 første Klasser gives Plasterprøve, derefter Mantoux.

I Afgangsklasserne tilbydes de negativt reagerende Calmettevaccination. Den sidste Mantouxprøve (III) foretages af Tuberkulosestationen for Calmettevaccinationen, der ogsaa udføres af Stationen.

Resultatet af Prøven er saaledes:

Klasse	1	2	3	4	5	I M.	II M.	III M.	IV M.	Rest. af Prøvem. l.	I G.	II G.	III G.
Antal Prøver.	1116	970	898	843	869	613	486	378	263	123	26	12	28
Heraf positive	45	13	16	14	15	14	17	17	12	14	2	0	2

De fleste af de positivt reagerende er gennemlyste paa Tuberkulosestationen, og kontrolleres derefter paa Stationen, hvis det skønnes nødvendigt.

I Afgangsklasserne er der calmettevaccineret 195; det har været tilbudt ca. 400. saaledes at rundt regnet Halvdelen modtog Tilbudet.

Se iøvrigt Tabel 11, Side 52.

Skoletandplejen.

Skoleaaret 1945—46 har ogsaa for Skoletandplejen været et meget vanskeligt Aar paa Grund af Skolernes Evakuering og dermed Omlægning af Skoletiden ligesom 5 af Klinikerne efterhaanden maatte evakueres.

Allerede d. 27. Marts 1945, altsaa i Slutningen af forrige Skoleaar, lukkedes Klinikerne paa Sønderjyllandskolen og Søndermarkskolen. D. 2. April 1945 lukkedes Klinikerne paa Skolerne paa Duevej og la Coursvej og Kliniken paa Lindevangskolen.

Tilbage var saa kun Klinikerne paa Adilsvej og Thorvaldsensvej, og for at kunne anvende hele Personalet og samtidigt faa fat i de Børn, der kun havde Undervisning om Eftermiddagen, arbejdede Personalet i 2 Hold, Formiddag og Eftermiddag. D. 7. September 1945 aabnedes Kliniken paa Søndermarkskolen atter og Dagen efter Kliniken paa Lindevangskolen. D. 5. Oktober 1945 aabnede Kliniken paa Duevej, d. 1. Marts 1946 Kliniken paa Sønderjyllandskolen og endelig d. 6. Maj 1946 Kliniken paa la Coursvej.

Da samtidigt Skoleaaret blev forlænget til d. 20. Juni 1946, lykkedes det trods alt at naa Behandling af alle Børnene, kun at et mindre Antal ikke naaede at faa 2. Gennemgang.

Resultatet af Klinikernes Arbejde fremgaar af Tabel 11 a, b, c, d, e, f, g Side 53—56.

Det samlede Antal Patienter har været 13 253, og det samlede Antal behandlede Børn var 7 411.

Af mødte Børn var 2 609 fejlfri ved I Gennemgang, og 2 135 ved II Gennemgang, medens Behandlingen maatte opgives paa ialt 10 Børn. Tabel 11 d, Side 54.

Der udførtes ialt 19 875 Behandlinger (9 697 paa Drengene og 10 178 paa Piger).

Ekstraktionerne af de blivende Tænder i Henhold til Tabel 11 a, b, c fordeler sig som følger:

- 4 overtallige Tænder.
- 4 centrale Skæretænder.
- 4 laterale Skæretænder.
- 3 Hjørnetænder.
- 20 I Præmolarer.
- 6 II Præmolarer.
- 20 6-Aars Molarer.

De specielt for Tandregulering ansatte Assisterter har i Aarets Løb taget 104 nye Patienter under Behandling, medens Behandlingen fortsattes paa 206 Patienter.

Ialt var altsaa 310 Patienter under Behandling, af hvilke 48 Patienter blev færdigbehandlet i Aarets Løb, medens 27 Patienter afbrød Behandlingen. 235 Patienter overgik saaledes til fortsat Behandling i Skoleaaret 1946/47, men desuden var yderligere 181 nye Patienter indskrevet til Regulering paa en Ekspektanceliste.

I første Klasse var indskrevet 1 054 Børn (534 Drengene og 520 Piger) og behandlet 983 Børn (503 Drengene og 480 Piger), af hvilke kun 88 havde helt sunde Tænder (Tabel 11 d).

Et Antal Børn i Alderen 3—3½ Aar fra Asylet paa Adilsvej optoges til Behandling, og Behandlingen vil, saafremt de møder, blive fortsat de følgende Aar, indtil Børnene ved Indtræden i Skolerne overgaar til den almindelige Tandpleje.

Til Behandlingen indmeldtes 60 Børn (33 Drengene og 27 Piger), af hvilke 18 Børn (8 Drengene og 10 Piger) var fejlfri, medens 18 Børn (11 Drengene og 7 Piger) fik Eftersyn.

Paa de resterende 24 Børn udførtes ialt 77 Behandlinger, der fordeles sig som angivet i Tabel 11 e, Side 55.

Fordelingen af Behandlingerne i Forhold til Børnenes Alder fremgaar af Tabellerne 11 f og 11 g, Side 56.

Driftsudgifterne var i afvigte Regnskabsaar 121 707 Kr. 08 Øre. Udgiften pr. Barn androg 16 Kr. 42 Ø. og pr. Behandling 6 Kr. 12 Ø.

Til Sammenligning anføres, at Udgifterne har været:

i 1940—41	13	Kr. 55 Ø.	pr. Barn	3	Kr. 22 Ø.	pr. Behandling
i 1941—42	13	» 62 »	» » »	3	» 71 »	» » »
i 1942—43	11	» 91 »	» » »	3	» 25 »	» » »
i 1943—44	12	» 35 »	» » »	3	» 49 »	» » »
i 1944—45	15	» 57 »	» » »	4	» 14 »	» » »

Da Børnenes Betaling for Tandbehandling var 14 635 Kr., og Statens Tilskud var 37 095 Kr., bliver Kommunens Udgift:

i 1945—46	8	Kr. 90 Ø.	pr. Barn	3	Kr. 32 Ø.	pr. Behandling
-----------	---	-----------	----------	---	-----------	----------------

Skolebade (Svømning).

I dette Skoleaar har begge Svømmehallerne været i Brug, saaledes at Søndermark-, Lindevang- og Sønderjyllandskolen har benyttet den nye Hal i Damsøbadet, medens de øvrige Skoler har benyttet Svømmehallen paa Yrsavej.

Normalt faar alle Klasser fra 5. Kl. og opefter et ugentligt Renselsesbad med paafolgende Svømmeundervisning, men de meget uregelmæssige Skolegangsforhold i det forløbne Skoleaar har i Perioder umuliggjort Skolesvømningen. Dertil kommer endvidere, at selve Svømmehallerne i flere Maaneder har været lukket p. Gr. af Varmerestriktioner m. m.

Antallet af aflagte Svømmeprøver er derfor i Aar mindre end nogen- sinde. Men selv om Svømmeundervisningen kun har kunnet foregaa i meget begrænset Omfang, er det lykkedes at gennemføre det ugentlige Renselsesbad for næsten alle Klasser.

2., 3. og 4. Klasserne har ogsaa i Aar faaet Renselsesbad hver 14. Dag i Svømmehallernes Skolebadsafdelinger, da der har været lukket for al Badning paa Skolerne.

Selv under disse vanskelige Skoleforhold har altsaa saa godt som alle Klasser faaet deres normale Renselsesbade.

I Sommerferien blev der i Lighed med tidligere Aar givet Svømmeundervisning til Børn, der maatte tilbringe en Del af eller hele deres Ferie i Byen. Undervisningen fandt Sted dels i Damsobadet og dels i Hallen paa Yrsavej, men Tilslutningen har ikke været stor.

Paa Feriekolonierne har Svømmeundervisningen været ordnet som sædvanlig, idet der har medvirket en Svømmelærer for hver 50 Børn.

I Overensstemmelse med Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 24. Marts 1939 sættes som Maal for Svømmeundervisningen nedestaaende tre Prøver:

I. Den danske Skoles Svømmeprøve.

1. Brystsvømning (eller Crawl)	150 m
2. Rygsvømning (eller Rygerawl)	30 »
3. Flydning.	
4. Dykning efter Genstand fra Udspring paa Hovedet
(Bro eller Trappe, Dybde ca. 2 m).	
5. Bjærgning af jævnaldrende Kammerat	15 »

II. Den danske Skoles Frisvømmerprøve, til hvilken Elever, der er fyldt 12 Aar, kan indstilles.

1. Brystsvømning (eller Crawl)	350 m
2. Rygerawl (eller Rygsvømning med Overtag)	75 »
3. Dykning efter Genstand fra Vandtrædning	2½ »
4. Udspring paa Hovedet.	
5. Undervandssvømning	10 »
Udspringet iberegnet.	
6. Bjærgning efter 20 m Svømning	20 m
7. Frigørelsestag i Vandet.	
8. Oplivningsforsøg (H. N.-Metoden).	

III. Den danske Skoles Livredningsprøve, til hvilken Elever, der er fyldt 14 Aar, kan indstilles.

1. Brystsvømning (eller Crawl)	600	m
2. Rygerawl	100	)
3. 15 m Svømning — Dykning fra Vandtrædning (3 m) efter Sandpose (5 kg), som derefter bjærges	15	)
4. Undervandssvømning	12	)
Udspringet iberegnet.		
5. Bjærgning under Modstand — 35 m efter 35 m Svømning. Redningsmanden paaklædt.		
6. Afklædning i Vandet.		
7. Udspring paa Hovedet.		
8. Frigørelsestag i Vandet.		
9. Forklaring og Demonstration af Livredning paa Land. (H. N.-Metoden).		

Mødelister og Lister over Svømmeprøver aflagt i 1945/46 viser følgende Tal:

	Antal Elever	Antal Bade	Best. Prøve I.	Best. Prøve II.	Best. Prøve III.
Drenge ...	1 874	30 070	48	20	3
Piger	1 616	24 460	67	29	5
I alt ..	3 490	54 530	115	49	8

Renselsesbade:

	Antal Elever 2., 3. og 4. Kl.	Antal Elever Svømme- klasserne	Antal Elever ialt	Antal Bade
Drenge	1 452	1 874	3 326	56 058
Piger	1 142	1 616	2 758	50 579
Ialt	2 594	3 490	6 084	106 637

Skoleidrætsdagen

blev aflyst, da de fleste Skoler endnu var belagt med tyske Flygtninge.

Feriebeskæftigelse.

I Lighed med tidligere Aar har Skolevæsenet ogsaa i Aar givet Adgang til forskellige Former for Beskæftigelse af de Børn, der opholdt sig i Byen hele Sommerferien eller en Del af den.

Ferieidræt.

Paa nedennævnte Pladser var der fra 20. Juni til 11. Aug. paa alle Hverdage Lærere og Lærererinder, som i Tiden Kl. 10—12 og Kl. 13—15 førte Tilsyn med Børnene og satte dem i Gang med Boldspil, Leg og Idræt af forskellig Art:

Frederiksberg Stadion (Kastegaarden).

Skolegaarden ved Lindevangskolen.

Begge Pladser var aabne haade for Drengene og Piger.

Alle skolesøgende Børn havde Adgang til Pladserne.

Feriesvømming.

Fra 20. Juni til 13. Juli var der Svømmeundervisning i Frederiksberg Svømmehal og fra 15. Juli til 11. August i Damsøbadets Svømmehal hver Søndag fra Kl. 9—13, og kun Børn fra 4. Grundskoleklasse og derover havde Adgang.

Gratis Udflugter.

Hver Mandag, Onsdag og Fredag arrangeredes Heldagsudflugter med S-Tog til Klampenborg, Jægersborg, Sorgenfri eller Virum samt til Hytten. Børnene medbragte selv Madpakke, men fik hver udleveret en Flaske Sødsmælk.

Udflugterne foregik under Ledsagelse af Lærere.

Ferierejser, Svaghørns- og Feriekolonier.

Det Antal Børn her i Kommunen, som ved Indrømmelse fra Befordringsautoriteter fik delvis *fri Rejse med Jernbaner og Dampskib* i Sommerferien 1945, udgjorde 4 107. Kommunelærerforeningen udsendte i Sommeren 1945 ialt 1 459 Børn (760 Drengene og 699 Piger), deraf 528 Børn i private Hjem.

Fra 12. til 19. April anbragtes 33 Piger paa Svaghørnskolonien Højstrup. Fra 1. Maj til 5. Juni var 211 svagelige Børn (123 Drengene og 88 Piger) paa de lejede Kolonier Klinteborg og Jomsborg. Fra 14. August til 25. September var 97 Svaghørn (81 Drengene og 16 Piger) paa Nordstrand.

590 Børn (308 Drengene og 282 Piger) havde i Sommerferien Ophold paa Feriekolonierne: 139 Børn var paa Nordstrand, 207 paa Højstrup, 51 paa Kongsørehøj, 111 i Asserballeskov paa Als og 82 i Vårbjerg paa Fyn. Disse Børn var ude i 22—26 Dage.

Bispising.

Skolebispisingen har i 1945/46 været gennemført i hele Skoleaaret kun afbrudt af Sommerferien. Det gennemsnitlige Antal Deltagere var 198.

Børnene fik en daglig Frokost — leveret fra Frederiksberg Folkekøkken — bestaaende af 6 Sik. groft Rugbrød med Smør og Paalæg, endvidere $\frac{1}{4}$ Liter Sødsmælk samt et Æble.

Ialt bospistes:

i Vinteren	1940—41	1 677	Børn
»	»	1941—42	1 956 »
»	»	1942—43	1 549 »
»	Skoleaaret	1943—44	927 »
»	»	1944—45	506 »

Høve Sanatorium.

(Feriekolonibygningen i Kongsøre Skov).

Den 3. Oktober 1944 overtog den tyske Værnemagt Sanatoriets Bygninger i Høve. Efter Kapitulationen blev Bygningerne belagt med tyske Flygtninge. Sanatoriet blev derfor henvist til Feriekolonibygningen i Kongsøre Skov og fik desuden overladt Søminevæsenets nyopførte Værkstedshbygning, som er beliggende lige ved Koloniens Bygninger. Dermed skaffedes Plads til 90 Børn, der fordeltes saaledes: 50 Børn fik Sovesal i Søminestationen og 40 i Koloniens ene Sovesal, den anden af Koloniens Sovesale benyttedes som Skolestue.

Til Sanatoriet udsendtes ialt 181 kirtelsvage Børn: 91 Drengene i Tiden 8. Maj til 17. Juli og 90 Piger fra 24. Juli til 2. Oktober. 3 Børn var hjemmehørende i København.

Skolelægerne foretog Udvalgelsen af de Børn, der blev optaget. Det sædvanlige Lægetilsyn kunde i Aar ikke gennemføres i normalt Omfang. Dr. Bennow i Asnæs, der er Sanatoriets Læge under normale Forhold, kunde paa Grund af Afstanden (ca. 23 km) ikke betjene Sanatoriet i Aar, og Dr. Sprechler i Egebjerg, der var den nærmest boende Læge, havde for ringe Benzintildeling til at kunne aflægge de 2 ugentlige Besøg, som Dr. Bennow aflagde. Dr. Sprechler blev tilkaldt nogle faa Gange, og i nogle Tilfælde blev Børnene bragt til Behandling i Lægens Bolig.

Helbredstilstanden var mindre tilfredsstillende i Drengetiden. 29 Drengene var af forskellige Aarsager sengeliggende i 272 Dage. 6 Drengene havde Mæslinger. I Pigetiden var Helbredstilstanden derimod bedre. 19 Piger var sengeliggende i 122 Dage.

Strandbadningen begyndte d. 17. Maj, men var frivillig de første Dage, den fortsattes til Hjemrejsen d. 2. Oktober. Varmt Styrtebad kunde Børnene ikke faa, men en varm Afvaskning med Sæbe hver 14. Dag.

Undervisning og Arbejde har været ordnet i Overensstemmelse med den af Skoledirektøren godkendte Plan. Der blev om Eftermiddagen undervist i Boldspil eller Folkedans. Det Havearbejde, som paa Høve indgaaer som daglig Beskæftigelse, kunde ikke gennemføres. Nogle Gange blev et større Hold Børn pr. Lastbil befordret til Høve, hvor de deltog i Havearbejde, ligesom Produkter fra Haven der blev hentet til Kongsøre. Desværre gik en Del Produkter til Spilde, fordi der ikke kunde opretholdes en regelmæssig Forbindelse, og Kokken- og Frugthaven er

i en daarlig Forfatning, fordi Sanatoriets Opsynsmand ikke kunde overkomme Resten af Arbejdet, og det var næsten umuligt at faa Hjælp til Arbejdet, udover hvad Børn og Lærerpersonele lejlighedsvis kunde yde.

Korte Udflugter blev foretaget, dels i Forbindelse med Undervisningen og dels om Søndagen. Der blev holdt Fæst for Drengene Set. Hans Aften og for Pigerne paa Kongens Fødselsdag.

Børnenes Vægtforøgelse androg gennemsnitlig for Drengenes Vedkommende 1,3 kg. for Pigernes Vedkommende 2.2 kg.

VI. Frederiksberg Kommunes Fritidshjem.

Fritidshjemmene:	Antal Børn 1945—46
Rolfsgaarden	140
Lindevangskolen	95
Sønderjyllandskolen	111
Ialt	346

Med Skolernes Beslaglæggelse maatte ogsaa Fritidshjemmene paa Lindevangskolen og Sønderjyllandskolen evakueres. Efter næsten et Aars omflakkende Tilværelse kunde Børnene igen rykke ind i de hjemlige Omgivelser. Begivenheden blev fejret med Cacaodrikning, og Børnene gav paa en rørende Maade Udtryk for deres store Glæde over Hjemkomsten. Enkelte af dem holdt endogsaa »Tale«.

Alle Fritidshjemmene er aabne hver Søndag fra Kl. 7—17 og modtager skolesøgende Børn (ca. 7—14 Aar), hvis Forældre har Arbejde udenfor Hjemmet og derfor selv er afskaaret fra at passe deres Børn. Om Morgenen faar Børnene Havregrød med Mælk og Marmelade samt $\frac{1}{4}$ l Mælk, naar de kommer fra Skole. Marmeladen er tildelt Fritidshjemmene gennem Danske Kvinders Samfundstjeneste. Fritidshjemmets Lærerinder beskæftiger Børnene med Sløjd, Haandarbejde og Lekticæsnings, Tur i det fri, forskellige Fritidslege herunder Sport, saasom Haandbold, Fodbold m. m., samt Folkedans. Kongens Fødselsdag, Julen og Børnenes Fødselsdage fejres med smaa Festligheder. Fritidshjemmenes Børn besøger Museer, har en aarlig Skovtur og en Tur i Zoologisk Have.

VII. De kommunale Fortsættelseskursus.

De kommunale Fortsættelseskursus havde i 1945/46 deres 46. Undervisningsaar.

Skolen arbejder efter Lov af 4. Juli 1942 om Aften- og Ungdomsskoler, og Undervisningsministeriet har for Skoleaaret godkendt nedenstaaende Plan og Klassedeling.

A. Ungdomsskoleklasser.

1. *Husmoderskole for unge Piger.*

Undervisningstid: Kl 13—18 de første 5 Ugedage.

Semester: 1. September—30. April.

Fagkreds:

Husgerning	9	ugentlige	Timer
Haandgerning	6	»	»
Litteratur	2	»	»
Hygiejne og Moderkundskab	1	»	»
Hjemmets Udseende	1	»	»
Næringslære	1	»	»
Samfundslære	1	»	»
Sang	1	»	»
Gymnastik	3	»	»
Svømning (frivillig)	1	»	»

Ialt 26 ugentlige Timer

Kommunens Husmoderskole oprettedes 1. September 1924. Ved Skolens Begyndelse 1. September 1945 var Elevantallet 8, ved Udgangen af April 1946 7.

2. *Klasser i Handelsfag.*

Væsentlig beregnet paa Elever, der har bestaaet Real- eller Præliminæreksamen.

Undervisningstid: Kl. 15—19.

Semester:

1. April—30. Juni.

Fagkreds:

Bogføring	8	ugentlige	Timer
Maskinskrivning	8	»	»
Stenografi	8	»	»

Eleverne kan frit vælge, hvor mange af Fagene de ønsker at deltage i.

1918 oprettedes for første Gang Kursus i Bogføring, Maskinskrivning og Stenografi. Til dette Kursus meldte der sig:

1. April 1945 87 Elever. Der oprettedes 2 Klasser i Bogføring, 2 i Maskinskrivning og 2 i Stenografi. Ved Semestrets Slutning var Elevantallet 46.

B. Aftenskoleklasser.

Klasserne betegnes fra Begynderstadiet og opefter A, B, C o. s. v. *Fagkreds, ugentlig Timetal (angivet i Parentes) og Antal Klasser:*

1. *Sommerklasser.*

Semester: 1. April—30. September.

Undervisningstid: Kl. 19—21.

Havebrug: A-Hold, 4 Klasser, B-Hold, 1 Klasse.

Havebrugsafdelingen (Semester: April—September) begyndte den 1. April med 105 Elever fordelt i 5 Klasser.

Undervisningen blev stærkt handicappet i Starten, idet Fuglevangsvejens Skole, hvor de første 3 Ugers Undervisning (Teori) skulde foregaa, blev beslaglagt efter een Aftens Undervisning. Klasserne flyttede saa ud i Haverne paa Roskildevej, men den første Maanedes Undervisning der var i høj Grad generet af de herskende Forhold (1 Uge maatte man helt lukke).

Mangelen paa Cyklegummi har hindret Fremmodet en Del.

Forsømmelsesprocent: 20.

Elevtal ved Semestrets Slutning: 104.

2. *Vinterklasser.*

Semester: 1. Oktober—31. Marts.

Undervisningstid: Kl. 17(16)—19 eller 19—21(22).

Dansk: A- og B-Hold (2×2) 3 Klasser, A-Hold (1×2) 1 Klasse,

Hold for tungløre: (1×2) 2 Klasser, ialt 6 Klasser.

Regning: (2×2) 2 Klasser, (1×2) 1 Klasse, ialt 3 Klasser.

Matematik: (2×2) 1 Klasse.

Skrivning: (2×2) 2 Klasser.

Dansk. Regning. Skrivning: (3×2) 4 Klasser.

Svensk: (1×2) 1 Klasse.

Træslojd: (2×2¹/₂) 7 Klasser, (1×3) 1 Klasse, ialt 8 Klasser.

Metalslojd: (1×3) 1 Klasse.

Bogbinding: (2×2¹/₂) 5 Klasser, (1×3) 11 Klasser, ialt 16 Klasser.

Maskinskrivning: (2×3) A-Hold, 2 Klasser, (2×2) A-Hold 7 Klasser (1×3) B-Hold 1 Klasse, ialt 10 Klasser.

Bogføring: (2×3) A-Hold 4 Klasser, (2×2) B-Hold 1 Klasse, (2×2) C-Hold 1 Klasse, ialt 6 Klasser.

Stenografi (2×3) A-Hold 4 Klasser, (2×3) B-Hold 2 Klasser, (1×3) C-Hold 2 Klasser, ialt 8 Klasser.

Engelsk: (2×2) Basic A-Hold 3 Klasser, A-Hold 12 Klasser, B-Hold 7 Klasser, B/C-Hold 3 Klasser, C-Hold 5 Klasser, D-Hold 4 Klasser, E-Hold 5 Klasser, F-Hold 2 Klasser, (1×2) E-Hold 5 Klasser, F-Hold 2 Klasser, ialt 48 Klasser.

Fransk: (2×2) A-Hold 4 Klasser, B-Hold 2 Klasser, C/D-Hold 1 Klasse, E/F-Hold 1 Klasse, (1×2) F/F-Hold 1 Klasse, ialt 9 Klasser.

Italiensk: (2×2) A-Hold 1 Klasse, B-Hold 1 Klasse, ialt 2 Klasser.

Russisk: (2×2) A-Hold 3 Klasser, B-Hold 1 Klasse, ialt 4 Klasser.

Spansk: (2×2) A-Hold 2 Klasser.

Tysk: (2×2) A/B-Hold 1 Klasse, C/E-Hold 1 Klasse, ialt 2 Klasser.

Haudgjerning: (2×3) A-Hold 4 Klasser, A/B-Hold 2 Klasser, B-Hold 3 Klasser, C-Hold 1 Klasse, (1×3) B-Hold 1 Klasse, C-Hold 1 Klasse, ialt 12 Klasser.

Husgerning: (2×3) A-Hold 7 Klasser, B-Hold 7 Klasser, C-Hold 4 Klasser, (1×3) A-Hold 3 Klasser, B-Hold 3 Klasser, C-Hold 4 Klasser, ialt 28 Klasser.

Samaritergerning: (1×2) 1 Klasse.

Tegning: (2×2) 1 Klasse, (1×2) 1 Klasse, ialt 2 Klasser.

Studiekredse:

»Freden og Fremtiden«, 2 Kredse med 29 Elever.

»Det moderne Teater«, 1 Kreds med 18 Elever.

Musikstudiekreds (Begyndere): Barokmusik (Bach, Händel). Wienerklassikerne (Gluck, Haydn, Mozart, Beethoven), Oversigt over Jazz-Musikkens Udvikling, 1 Kreds med 12 Elever.

»Kunsten, dens Væsen og Mission gennem Tiderne«, 1 Kreds med 16 Elever.

»Freds- og Efterkrigsproblemer«, 1. Kreds med 19 Elever.

Musikstudiekreds (Fortsættere): Beethoven og Instrumentalmusikken efter Wienerklassikerne, Operaens Udvikling, 1 Kreds med 13 Elever.

Nordisk Litteratur, 2 Kredse med 29 Elever.

Der blev i Vinterens Løb i Forbindelse med Studiekredsene afholdt 8 Foredrags- og Diskussionsaftener, hvortil alle Skolens Elever havde Adgang.

C. Afdelingen for uafgjæret Ungdom mellem 15 og 18 Aar:

Undervisningen har omfattet 8 ugentlige Timer med Fagene:

Drenge:

Arbejdskundskab	4 Timer
Frie Emner	1 »
Sløjd med Værktojslære	2 »
Gymnastik	1 »

I alt 8 Timer

Piger:

1. Aar.

Arbejdskundskab	3 Timer
Frie Emner	1 »
Husgerning	3 »
Gymnastik	1 »

I alt 8 Timer

2. Aar.

Arbejdskundskab	4 Timer
Frie Emner	1 »
Haandgerning	2 »
Gymnastik	1 »

I alt 8 Timer

Der indtegnedes 2 Begynderklasser (1 Dreng- og 1 Pigeklasse) og 1 Fortsætterklasse (blandet). Fortsætterklasserne begyndte 1. September med 17 Elever. Begynderklassen begyndte 1. Oktober med 37 Elever. Det samlede Elevertal var den 31. Marts 46.

I alt oprettedes paa Aftenskolen 194 Klasser (1944—45: 201).

Begyndelsesantallet af Elever var 3 091 (1944—45: 3 058).

Slutantallet var 2 356 (1944—45: 2 409). Afgangsprocent: 24,1 (1944—45: 21,2).

I alt oprettedes paa Fortsættelseskursus 225 Klasser (1944—45: 239). Kursus har været besøgt af 3 059 Elever (1944—45: 3 029).

Der nedlagdes 10 Klasser i Løbet af Semesteret.

For Elever, der deltog i et eller flere af ovennævnte Fag, oprettedes 23 Klasser (5 mandlige og 18 kvindelige) i Gymnastik og Svømning, 1 i Folkedans og 1 i Musik (Orkester).

Svømmeundervisningen foregik i Frederiksberg Svømmehal. Paa Grund af Brændselssituationen paabegyndtes den først i Januar 1946.

84 Klasser med 1 117 Elever fortsatte Undervisningen 1 Gang ugentlig fra 1. April til ca. 15. Maj; af disse Klasser nedlagdes 1.

9 Gymnastik- og Svømmeklasser med 160 Elever fortsatte Undervisningen til 20. Juni.

1. April oprettedes 4 Idrætsklasser med 54 Elever. Undervisningen sluttede 20. Juni.

Følgende Skoler har været benyttet til Undervisning:

Nyelandsvej 27 (Aftenskole i Sprog, Husgerning og Tegning), Fuglevangsvej (Ungdomsskole: ufaglærte mellem 15—18 Aar, Handelsfag. Aftenskole: Handelsfag, Haandgerning og Bogbinding), Duevej (Aftenskole, fortrinsvis alm. Skolefag, Haand- og Husgerning, Sløjd), la Coursvej (Aftenskole i Bogbinding), Lindevangskolen (Aftenskole i Sprog, Maskinskrivning, Husgerning og Sløjd), Søndermarkskolen (Aftenskole i Husgerning og Bogbinding samt Ungdomsskolens Husmoderkursus). Rahbekskolen (Aftenskole i Haandgerning).

Undervisningen er gratis i alle Klasser. Hver Elev betaler 5 Kr. i Indskrivningspenge (undtagen Elever i Afdelingen for ufaglærte mellem 15—18 Aar), dog kan Elever efter Ansøgning faa Indskrivningspengene eftergivet.

Undervisningsmateriel faas til Laans paa Skolen. Elever i kvindelig Haandgerning betaler dog selv det Materiale, de forarbejder. Elever i Bogbinding, Sløjd og Havebrug betaler Halvdelen af de anvendte Materialer.

Kulturelle Arrangementer:

Skolen har i Forbindelse med Lærer- og Elevudvalget arrangeret Aftener:

Musikaften: Wandy Tworek (Violin), Panny Nagy (Klaver).

Sønderjyllandsaften: Foredrag af Seminarielærer Claus Eskildsen.

»Jazzmusikken«, Foredrag af Dr. Sv. Møller Christensen med Demonstration af Jazz-Band.

Kai MunkMindaften: Foredrag af Redaktør Sv. Christensen, Oplæsning af Skuespiller Sv. Fridberg.

Skolens Lærer- og Elevudvalg har endvidere arrangeret følgende Sammenkomster:

Efteraarstfest i Odd-Fellow-Palæet med Underholdning.

Julefest paa Lindevangskolen med Oplæsning af Skuespiller ved Det kgl. Teater Rasmus Christiansen.

Vinterfest i Borgernes Hus med Underholdning.

Afslutningstest i Studenterforeningen med Underholdning.

Grete Kolbes Orkester har medvirket ved Skolens Aabnings- og Afslutningsmøde.

Ferie- og Weekendhuset »Greve« under Ledelse af Kommuelærer G. Weismann Poulsen har været aabent for Elever i Tiden 13. Maj—16. September. Der har været 1 001 Weekend-, 145 Dag-, 118 Telt- og 857 Feriebesøg, ialt 2 121 Besøg (1945: 2 251 Besøg).

Med Tilskud fra Kommunen er der uddelt 7 000 Billetter til Det kgl. Teater.

Skolens Udgifter udgjorde 215 741 Kr. 49 Øre. Heraf refunderedes af Staten 52 232 Kr. 40 Øre.

I Indskrivningspenge m. m. har Eleverne betalt 19 290 Kr. 70 Ø.

Af de 165 Lærere og Lærerinder, der har undervist ved Fortsættelseskursus, havde de 72 Ansættelse ved Kommunens Skolevæsen.

En Oversigt findes i Tabel 12, Side 57.

Frederiksberg Kommunes Haandgerningsstuer for Husmødre.

Haandgerningsstuerne oprettedes i Januar 1931 for Husmødre, der havde vanskeligt ved i deres Hjem at faa udført den nødvendige Omsyning og Ændring af den daglige Garderobe. 3 Lærerinder har været antaget til at give den fornødne Anvisning og Hjælp. Naar Tiden har tilladt det, er der ogsaa givet Vejledning til Syning af ny Garderobe, dog ikke Selskabstøj. Undervisningen har været fra Kl. 18,30—21,30. (15,30—18,30).

Mandag/Onsdagsholdet paa Lindevanskolen har haft 1 204 Deltagere, ca. 24 i Gennemsnit pr. Aften.

Tirsdag/Torsdagsholdet i Skolen paa Fuglevangsvej har haft 1 129 Deltagere, ca. 22 i Gennemsnit pr. Aften.

Frederiksberg tekniske Skole.

Den af Kommunen støttede tekniske Skole for Haandværkslærlinge og -svende havde 1 091 Elever. Skolens Indtægt var: Statstilskud til Driften 100 390 Kr., Tilskud fra Amtsskolefonden 5 618 Kr. 33 Øre. Kommunens Tilskud 90 836 Kr. 82 Øre. Skole- og Rekvizitpenge 35 882 Kr. 75 Øre (deraf 302 Kr. som Fripladser fra Staten for 2 Elever i Dag-Skolen). Kontingent fra Frederiksberg tekniske Selskab 2 971 Kr. Tilskud fra det Rejersenske Fond 200 Kr., Tilskud fra Præmieselskabet for den mosaiske Ungdom 200 Kr., fra Fællesrepræsentationen for dansk Haandværk og Industri (Almindeligt dansk Vare- og Industriteloteri) 1 000 Kr. (til Støtte for Elevsamfundets Arbejde), fra Landinspektør N. F. Jensens og Hustrus Legat 1 000 Kr. (til Uddeling som Uddannelseshjælp til 2 af Skolens flinkeste Elever). Fra Frederiksberg tekniske Skoles Legatforening 1 775 Kr., Elevernes egen Legatforening og Elevsamfundets Legatfond 800 Kr. (som Uddannelseshjælp for 6 Elever). — Forsømmelserne udgjorde 7.19 pCt., deraf paa Grund af Sygdom 3.1 pCt.

VIII. Skolevæsenets Driftsudgifter.

Nettoudgifterne til Skolevæsenets Drift (Forrentning og Afskrivning medregnet) har udgjort:

1941—42	2 229 006	Kr. 17 Ø.	mod bevilget	3 268 552	Kr.
1942—43	3 314 130	» 95 » »	» » »	3 293 892	»
1943—44	3 379 952	» 22 » »	» » »	3 708 258	»
1944—45	3 759 168	» 94 » »	» » »	3 696 488	»
1945—46	3 972 195	» 71 » »	» » »	3 964 168	»

Fordeles denne Udgift paa Børnetallet i Kommuneskolerne, efter at man har fradraget Udgiften til Fortsættelsesundervisning, Amtsskolefonden, Pensionsudgiften vedrørende de overtagne Skoler samt Udgifterne til Artiumskursus, som ikke vedrører de skolesøgende Børn, bliver Kommunens Udgift for hvert Barn 452 Kr. 61 Ø.

Den tilsvarende Udgift udgjorde:

1941—42	357	Kr. 61 Ø.
1942—43	371	» 48 »
1943—44	427	» 30 »
1944—45	483	» 56 »

Skolebygninger.

Alle de beslaglagte Skoler var stærkt medtaget efter Indkvarteringen af tyske Flygtninge. Det samme gjaldt den Skole, der benyttedes af Englænderne og vore Frihedskæmpere.

De ældre Skoler havde naturligvis vanskeligst ved at staa for den haarde Medfart. Paa disse maatte der derfor foretages meget omfattende Reparationer.

Alle Skolerne var, forinden de igen toges i Brug, desinficerede, rengjorte og istandsatte.

Den betydelige Skade, som blev forvoldt paa Frederiksberg Gymnasium ved Bombardementet paa den franske Skole, er udbedret.

I Aarets Lob er der udarbejdet Planer til Udvidelse og Ombygning af Rabbekskolen.

IX. Tabeller.

Tabel 1. Oversigt over Kommunens samlede Antal Børn i undervisningspligtig Alder.

- » 2. Oversigt over Elevantallet i 1941—45 i Kommuneskolerne.
- » 3. Oversigt over Afz og Tilgang af Elever i Kommuneskolerne.
- » 4. Oversigt over Afz og Tilgang af Elever i de enkelte Kommuneskoler.
- » 5. Undervisningslokaler.
- » 6 og 6 a. Elevz og Klassetal (Klassekvotienter) pr. 31. December 1945.
- » 7. Resultatet af de officielle Eksaminer.
- » 8. Skolepsykologiske Undersøgelser.
- » 9. Lærerpersonalets Lønninger pr. 31. Marts 1946.
- » 10. Antal Elever pr. 31. December 1945 i Statsskoler og private Skoler paa Frederiksberg.
- » 11. Oversigt over Behandling paa Skoletandklinikkerne.
- » 12. Oversigt over Undervisningsforholdene ved Fortsættelseskursus.

Tabel 1. Oversigt over Kommunens samlede Antal Børn i undervisningspligtig Alder pr. 31. December 1945.

	Statsskoler		Kommunale Skoler		Anerkendte Privatskoler		Under- vist i Hjem- mene og paa lig- nende Maade	Uden Under- visning	Under- visning af Aands- svage o. lign.	Ialt
	paa Frederiks- berg	i andre Kom- muner	paa Frederiks- berg	i andre Kommuner	paa Frederiks- berg	i andre Kommuner				
31. Decbr. 1941	218 (3,22)	89 (1,32)	5 663 (83,50)	114 (1,68)	454 (6,68)	230 (3,39)	10 (0,15)	4 (0,06)	—	6 782
— 1942	228 (3,25)	94 (1,34)	5 506 (78,60)	114 (1,63)	481 (6,87)	214 (3,06)	8 (0,11)	4 (0,06)	356 (5,03)	7 005
— 1943	221 (3,11)	111 (1,56)	5 577 (78,56)	121 (1,70)	487 (6,86)	238 (3,35)	8 (0,11)	1 (0,01)	335 (4,72)	7 099
— 1944	188 (2,65)	101 (1,43)	5 610 (79,04)	120 (1,69)	522 (7,35)	240 (3,38)	12 (0,16)	1 (0,01)	304 (4,28)	7 098
— 1945	170 (2,37)	106 (1,48)	5 701 (79,50)	114 (1,59)	479 (6,68)	303 (4,22)	12 (0,17)	3 (0,04)	283 (3,95)	7 171

Tabel 2. Oversigt over Elevantallet i 1941—45 i Kommuneskolerne.

	Elevler hjemmehørende paa Frederiksberg			Elevler hjemmehørende i andre Kommuner	Ialt	Undervisningspligtige Elevler hjemmeh. paa Frederiksberg i andre off. Skoler
	over undervisningspligtig Alder	i undervisningspligtig Alder	under undervisningspligtig Alder			
31. Dec. 1941	1374	5663	547	503	8087	421
— 1942	1358	5506	683	482	8029	436
— 1943	1214	5577	600	436	7827	453
— 1944	1128	5610	608	379	7725	409
— 1945	1044	5701	733	363	7841	390

Tabel 3. Oversigt over Af- og Tilgang af Elevler i Kommuneskolerne.

	Børnetal ved Skoleaarets Begyndelse	Tilgang		Afgang		Difference	Børnetal ved Skoleaarets Slutning	Aarets gennemsnitlige Børnetal
		Fra Hjemmene	Anden Tilgang	Ved Undervisningspligtens Ophor	Anden Afgang			
1941—42	8126	1010	971	964	1076	+ 59	8067	8180
1942—43	8067	1022	1437	954	1569	+ 64	8003	8060
1943—44	8003	1034	1053	1066	1265	+ 244	7759	7910
1944—45	7759	1061	1005	899	1269	+ 90	7657	7774
1945—46	7657	1172	1082	1137	1123	+ 6	7651	7779

Tabel 4. Oversigt over Af- og Tilgang af Elever i de enkelte Kommuneskoler.

Skole	Børnetal ved Skoleaarets Begyndelse 1. April 1945	Tilgang						Afgang						Børnetal den 31. Juli 1946	Aarets gennemsnitlige Børnetal	
		fra andre Klasser	fra Hjemmene	fra offentlige Skoler paa Frederiksberg	fra andre offentlige Skoler	fra private Skoler	ialt	til andre Klasser	til offentlige Skoler paa Frederiksberg	til andre offentlige Skoler	til private Skoler	ved Slutn. af den undervisningspligtige Alder	døde			ialt
Skolen paa:																
Niels Ebbesensvej	599	3	88	6	58	16	171	3	15	69	19	62	1	169	601	600
Fuglevangsvej	590	7	99	14	63	18	201	7	16	60	18	70	—	171	620	624
Nyelandsvej	670	2	92	15	79	11	199	2	35	61	14	95	1	208	661	666
Lollandsvej	641	5	90	13	26	4	138	5	27	26	10	97	—	165	614	626
Duevej	755	7	139	17	67	7	237	7	26	85	27	94	2	241	751	774
la Coursvej	715	12	123	13	31	11	195	12	24	53	13	102	1	205	705	724
Lindevangskolen	962	4	123	14	43	3	187	4	45	44	11	123	—	227	922	945
Søndermarkskolen	915	7	149	46	72	21	295	7	44	91	20	142	1	305	905	925
Sønderjyllandskolen	793	10	155	39	38	1	243	10	40	39	8	140	1	238	798	820
Frederiksberg Gymnasium	398	—	—	54	20	14	88	—	1	2	1	75	1	80	406	406
Rahbekskolen	386	7	103	13	27	24	174	7	35	29	16	19	—	106	454	448
Solbjergskolen	152	9	1	31	8	1	50	9	1	10	4	46	—	70	132	145
Præliminærklasser	81	3	5	60	2	6	76	3	—	—	—	72	—	75	82	76
	7657	76	1172	335	534	137	2254	76	309	569	161	1137	8	2260	7651	7779

Tabel 5. Undervisningslokaler.

Skole	Gymnastik- sale	Træsløj- lokaler	Metalsløj- lokaler	Lokaler til Smaasløj og Bogbinding	Skolekøkkener	Haandarbejds- lokaler	Tegnelokaler	Fysiklokaler	Naturhistorie- lokaler	Geografilokaler	Sanglokaler	Læsestuer	Antal Særlokaler	Antal alm. Klasse- værelser	Lokaler ialt
Skolen paa:															
Niels Ebbesensvej	2	1	1	1	1	1	1	1	1			1	9	21	30
Fuglovangsvej . . .	2	1	1	1	1	1	1	1	1			1	12	20	32
Ny-landsvej	2	1				1	1	1	1	1		1	11	20	31
Lollandsvej	2	1				1	1	1	1	1	1	1	10	20	30
Duevej	2	1			1	1	1	1	1	1	1	1	11	23	34
la Coursvej	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14	24	38
Liudevangskolen . .	3	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	15	31	46
Søndermarkskolen .	3	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	16	32	48
Sønderjylland- skolen	3	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	16	32	48
Frederiksberg Gym- nasium	2							4	2	1	1	1	11	19	30
Råbækskolen	1	1							1			1	4	14	18
Solbjergskolen . . .	2	1			1								4	11	15
	27	11	6	6	11	9	9	15	12	9	7	11	133	267	400

pr. 31. December 1945.

Eksamensfri Mellemskole													Læseklasser			Hjælpekl.					
I f.			II f.			III f.			IV f.			Ialt			Klasser	Elev	Klassekvotient	Klasser	Elev	Klassekvotient	
Klasser	Elev	Klassekvotient	Klasser	Elev	Klassekvotient	Klasser	Elev	Klassekvotient	Klasser	Elev	Klassekvotient	Klasser	Elev	Klassekvotient							
2	51	25,5	1	19	19,0							3	70	23,3							
1	24	24,0	1	27	27,0	1	19	19,0				3	70	23,3	1	15	15,0				
2	56	28,0	2	50	25,0	2	31	15,5				6	137	22,8							
2	60	30,0	1	27	27,0	1	19	19,0				4	106	26,5							
1	30	30,0	1	21	21,0	2	39	19,5				4	90	22,5							
1	28	28,0	2	36	18,0	1	14	14,0				4	78	19,5	1	16	16,0				
2	52	26,0	2	42	21,0	2	32	16,0				6	126	21,0							
2	51	25,5	2	33	16,5	1	19	19,0	1	11	11,0	4	114	28,5	2	32	16,0				
2	56	28,0				1	10	10,0				3	66	22,0	1	16	16,0				
																		12	145	12,1	
15	408	27,2	12	255	21,2	10	173	17,3	1	11	11,0	37	857	23,2	5	79	15,8	12	145	12,1	

pr. 31. December 1945.

Realklasser			Præliminærklasser			Gymnasiet												Samlet Opgørelse (for Tabel 6 og 6a)						
						I G.			II G.			III G.			Ialt									
Klasser	Elev	Klassekvotient	Klasser	Elev	Klassekvotient	Klasser	Elev	Klassekvotient	Klasser	Elev	Klassekvotient	Klasser	Elev	Klassekvotient	Klasser	Elev	Klassekvotient	Klasser	Elev	Klassekvotient	Klasser	Elev	Klassekvotient	
1	15	15,0																			23	602	26,2	
1	16	16,0																			24	641	26,7	
1	19	19,0																			26	672	25,8	
1	12	12,0																			24	627	26,1	
1	21	2,0																			29	787	27,1	
1	10	10,0																			29	725	25,0	
1	22	22,0																			36	952	26,4	
1	26	26,0																			37	924	25,0	
1	16	16,0																			34	819	24,1	
1	18	18,0				3	50	16,7	3	45	15,0	3	58	19,3	9	153	17,0				18	409	22,7	
																						16	452	28,3
																						12	145	12,1
			5	75	15,0																	5	75	15,0
10	175	17,5	5	75	15,0	3	50	16,7	3	45	15,0	3	58	19,3	9	153	17,0	313	7830	25,0				
																			1	11				
																			314	7841				

Tabel 8 b. De i Hjælpeklasserne optagne Børn fordelt efter IK.

IK	Antal		IK	Antal	
	Dr.	Pg.		Dr.	Pg.
57		1*	82	1	
71		1	85		1
73	1	1	87	2	
75	1		88	1	1
76	1	1	89	1	
77		2	91		1
79		1	92	2	
80		3	100		1**

* udskr. til Hjemmeundervisn.
 ** udskr. til alm. Skole.

Tabel 8 c. Psykologisk undersøgte Børn, hvis Skolefremgang følges.

Skole	Antal Børn 1/4 45		Tilgang				Afgang								Antal Børn 31/7 46								
	Dr.	Pg.	fra Skolen		fra andre Skoler		Under- søgelser afsluttet		paa Gr. af Alder		paa Gr. af Flytning		til Hjælpe- skolen		til Læseklasse		til Læse- træning		til Heldags- klasse		Dr.	Pg.	
Skolen paa																							
N. Ebbesensv..	6	3	10	4			3	2			5			1				1	1			10	3
Fuglevangsv..	21	16	21	8			9	6	1		6	3	4	2				5	2			17	11
Nyelandsvej..	18	10	14	13	1	1	8	5			3	1	1	2				4	1			17	16
Lollandsvej ..	21	11	13	6	3	3	9	1			4	1						4	1			20	17
Duevej.....	35	21	17	4	2		21	11	1		7		1		1			7	4	1		15	10
la Coursvej ..	29	12	20	5	1		8	2	2		3	2	1	1		1		1	3	1		34	8
Lindevangsk..	27	27	15	9	1	1	16	11			2	1	3					1	2	2		19	23
Søndermarksk..	27	17	21	29		1	13	19	2	1	9	1						3	3			21	23
Sønderjyll.sk..	43	27	16	12	2		27	10			3	3		3				6	2			25	21
Rahbekskolen..	9	5	8	2	1		3	3										2	1			13	3
Solbjergskolen.	18	14	4	6	11	8	2	6	1	3				1						1		26	21
I alt...	254	163	159	98	22	14	119	76	6	2	42	12	10	9	2	1	34	19	5		217	156	
Samlet Sum for Dr. og Pg.	417		257		36		195		8		54		19		3		53		5		373		

Tabel 8 d. Læseretarderede Børn.

Skole	Antal Børn 1/4 46		Tilgang				Afgang								Antal Børn 31,7 46				
			fra Skolen		fra andre Skoler		Læse- undervisn. afsluttet		paa Gr. af Alder		paa Gr. af Flytning		til Hjelpe- skolen				til Læse- klasse		til Heldags- klasse
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	
Skolen paa N. Ebbesensv..	1	3	5	4			1		1								4	7	
Fuglevangsvej	9	4	11	7			4	3		1	1			7		1	7	7	
Nyelandsvej..	6	4	8	4		1	2	4		2				2	1		8	4	
Lollandsvej...	11	10	9	4			8	6						1	1		11	7	
Duevej	13	6	12	8			8	4	1	1	1			4	4		11	5	
la Coursvej ..	16	10	10	9			15	9			1			2	2		8	8	
Lindevangsk..	11	6	6	9	1		7	5						2	2		9	8	
Søndermarks..	12	9	22	11			6	7	1		3			10	2		14	11	
Sønderjyll.sk...	16	8	16	10	2		10	5			1	1		5	4		18	8	
Rahbekskolen..	9	0	11	3			7	0			2						11	3	
I alt...	104	60	110	69	3	1	68	43	3	1	11	2		33	16	1	0	101	68
Samlet Sum for Dr. og Pg.	164		179		4		111		4		13			49		1		169	

Tabel 8 e. Varigheden af Ekstraundervisningen i Læsning for de Børn, hvis Ekstraundervisning er ophørt i Lobet af 1945/46.

Undervisningens Varighed	Antal	
	Dr.	Pg.
over 3 ¹ / ₂ Aar	2	1
3 — 3 ¹ / ₂ »	5	1
2 ¹ / ₂ —3 »	5	6
2 — 2 ¹ / ₂ »	9	4
1 ¹ / ₂ —2 »	20	11
1 — 1 ¹ / ₂ »	17	9
¹ / ₂ —1 »	5	5
under ¹ / ₂ »	5	6
Ialt	68	43

Tabel 8 f. Børn indmeldt pr. 1. August 1946.

Tilmeldt fra	Antal Børn	Undersøgelsen			
		opgi- vet	fore- taget	Resultat	
				tilraadet Skolegang	fraraadet Skolegang
Skolen paa Duevej	10	1	9	3	6
— - la Coursvej..	6	1	5	2	3
Lindevangskolen	2		2	2	
I alt...	18	2	16	7	9

Tabel 9. Lærerpersonalets Lønninger pr. 31. Marts 1946.

	Grundløn & Alders- tillæg	Sted- tillæg	Kom- munalt pens. giv. Tillæg	A		B		C		Ved Lov Nr. 435 af 21. Sept. 1945 blev Regule- ringstillæget fra 1. April 1945 yderl. forhøjet m. følg. Tillæg til saavel gifte som ugifte:	
				Reg. Til. og midler- tidigt Løntillæg	Samlet Løn	Reg. Til. og midler- tidigt Løntillæg	Samlet Løn	Reg. Til. og midler- tidigt Løntillæg	Samlet Løn		
Rektor (ældste Løntrin).	9600	480	0	3168	13248	2112	12192	1788	11868	528	
Skoleinspektorer.....	0	5460	480	1412	2652	10004	1768	9120	1496	8848	432
	3	6060	480	1464	2700	10704	1800	9804	1512	9516	432
	6	6660	480	1564	2700	11404	1800	10504	1512	10216	432
	9	6660	480	2264	2700	12104	1800	11204	1512	10916	432
Lektorer	0	5700	480	0	2652	8832	1768	7948	1496	7676	432
	3	6300	480	0	2700	9480	1800	8580	1512	8292	432
	6	6900	480	0	2700	10080	1800	9180	1512	8892	432
	9	7500	480	0	2928	10908	1952	9932	1648	9628	480
Adjunkter	0	3540	480	0	2424	6444	1616	5636	1360	5380	384
	3	3900	480	0	2424	6804	1616	5996	1360	5740	384
	6	4260	480	0	2424	7164	1616	6356	1360	6100	384
	9	4620	480	0	2652	7752	1768	6868	1496	6596	432
	12	4980	480	0	2652	8112	1768	7228	1496	6956	432
	15	5460	480	0	2652	8592	1768	7708	1496	7436	432
	18	5940	480	0	2652	9072	1768	8188	1496	7916	432
Lærere.....	0	2880	480	0	2388	5748	1592	4952	1348	4708	384
	3	3210	480	30	2424	6144	1616	5336	1360	5080	384
	6	3540	480	192	2424	6636	1616	5828	1360	5572	384
	9	3870	480	366	2424	7140	1616	6332	1360	6076	384
	12	4200	480	528	2424	7632	1616	6824	1360	6568	384
	15	4530	480	750	2652	8412	1768	7528	1496	7256	432
	18	4860	480	1020	2652	9012	1768	8128	1496	7856	432
	21	4860	480	1380	2652	9372	1768	8488	1496	8216	432

Børnetillæg: 120 Kr. p. a. for 2 Børn samt 120 Kr. for hvert følgende Barn.

Tabel 10. Antal Elever pr. 31. December 1945 i

	Fra Frederiksberg Kommune					
	<i>Under</i> undervisningspligtig Alder		<i>I</i> undervisningspligtig Alder		<i>Over</i> undervisningspligtig Alder	
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.
<i>Statsskoler.</i>						
Sct. Jørgens Gymnasium, Filippavej 4..			83		58	
Statsgymnasiet, „Schneekloths Skole“, Værnedamsvej 13			22		100	
Falkonergaardens Gymnasium, Dr. Priemesvej 3				65		132
			105	65	158	132
<i>Private Gymnasieskoler.</i>						
M. Kruses Skole, Frb. Allé 16		38		200		118
Johannesskolen, Vodroffsvej 53	4	4	73	21	43	13
	4	42	73	221	43	131
<i>Andre private Skoler.</i>						
Kapt. I. Johnsens Sk., Lykkesholms Allé 3 A	1		52	23		
»Godthaabs Privatskole, Kongensvej 4	2	1	85	9		
Fr. Barfods Skole, Kochsvej 36			7		8	
Skolen »Lykkens Gave«, Vodroffsvej 46 .						
Carolineskolen (sammensluttet med Mo- saisk Drengeskole	2		8	1		
	5	1	152	33	8	
Ialt..	9	43	330	319	209	263

Statsskoler og private Skoler paa Frederiksberg.

Tilsammen		Fra andre Kommuner								Ialt	
		Under undervisningspligtig Alder		I undervisningspligtig Alder		Over undervisningspligtig Alder		Tilsammen			
Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.
141				73		160		233		374	
122				58		196		254		376	
	197				36		72		108		305
263	197			131	36	356	72	487	108	750	305
	356										
120	38	14	24 5	135	117 46	78	42 26	227	183 77	347	539 115
120	394	14	29	135	163	78	68	227	260	347	654
53	23			50	29	1		51	29	104	52
87	10		4	24	17			24	21	111	31
15				17		29		46		61	
					19		20		39		39
10	1	14	11	88	82		1	102	94	112	95
165	34	14	15	179	147	30	21	223	183	388	217
548	625	28	44	445	346	464	161	937	551	1485	1176

Tabel 11.

a. De væsentligste Sygdomme og Anomalier hos de i 1. Klasse nyoptagne Børn.

Øjensygdomme og Synsanomalier	42
Ørelidelser	22
Hjertesygdomme (incl. Obs.)	7
Lungelidelser	13
Sværere Legemsfejl i Knoglesystemet	4
Brok (incl. Vandbrok)	9
Hudsygdomme	28
Torticolli (Skævhals)	2
Talefejl	6
Andre Svagheder	15

Under Ørelidelse er ikke medregnet andre otolaryngologiske Lidelser saasom Adenoid Vegetation og Tonsilhypertrofier.

b. Utojsbehandlinger udført af Skolesygeplejerskerne.

Hovedlus.	Grund- og Hovedsk.	Mellemsk.
De kontrollerede Børns Antal	5 251	2 094
Ved første Eftersyn fandtes angrebne	34	3
Ved sidste Eftersyn fandtes angrebne	15	1
Antal Børn rensede paa Skolen	23	3
Heraf rensede 1 Gang	11	3
" " 2 Gange eller flere	10	0

Alle Børn er undersøgt for Kroplus, saadanne fandtes i 6 Tilfælde, Fuat fandtes i 1 Tilfælde.

A.*)

Tabel II a.

Klinikken paa	Antal Dage	Antal Patienter				Fyldninger		Ekstraktion				Rensning		Rodbehandling		Andre Behandlinger		Antal Behandlinger			
		Dreng		Piger				Mælketænder		Blivende Tænder								Dreng		Piger	
		I**)	II**)	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II		
Thorvaldsenskolen	258	291	307	308	289	535	599	123	108	9		63	115	22	15	31	43	360	438	423	442
Lindevangskolen	223	207	242	185	232	382	498	177	138	1	2	19	34	18	10	25	33	273	352	349	363
Skol. paa la Coursv.	35	63	48	74	58	128	72	42	30	1	1	5	5	7	3	14	10	89	49	108	72
Søndermarkskolen	224	208	233	224	283	384	390	203	183	10	2	3	12	13	11	46	31	326	262	333	367
Adilsvej	276	2331	1079	2216	1096	3502	1610	1194	560	20	6	156	57	121	45	304	84	2613	1196	2684	1166
Skolen paa Duevej	150	180	187	111	198	161	194	157	129	1	3		12	5	3	30	21	216	153	138	209
Sønderjyllandsk. .	98	61	300	54	247	57	451	44	222			4	21	2	13	17	33	63	323	61	417
Ialt		3341	2396	3172	2403	5149	3814	1940	1370	42	14	250	256	188	100	467	255	3940	2773	4096	3036

*) Alle Klasser undtagen 1. Klasserne. **) I betegner 1ste Gennemgang, II 2den Gennemgang.

B.*)

Tabel II b.

Klinikken paa	Antal Dage	Antal Patienter				Fyldninger		Ekstraktion				Rensning		Rodbehandling		Andre Behandlinger		Antal Behandlinger			
		Dreng		Piger				Mælketænder		Blivende Tænder								Dreng		Piger	
		I**)	II**)	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II		
Thorvaldsenskolen	258	93	82	88	110	492	183	143	37	1		16	23	89	18	47	16	411	96	377	181
Lindevangskolen .	223	72	33	70	42	391	55	153	27			5	4	43	1	38	4	287	39	343	52
Skol. paa la Coursv.	35	3	42		41	2	80		18						3		8	2	47		64
Søndermarkskolen	224	132	63	117	45	772	101	384	38	3		2	1	38	3	148	6	669	101	678	48
Adilsvej	276	184	74	195	76	974	130	254	51			2	2	156	17	97	11	752	101	731	110
Skolen paa Duevej	150	59	43	65	42	245	56	160	22			3	1	18	3	27	3	208	48	245	37
Sønderjyllandsk. .	98	36	59	23	52	102	71	57	96	1		2	1	18	1	26	28	127	96	79	101
Ialt		579	396	558	408	2978	676	1151	289	5		30	34	362	46	383	76	2456	528	2453	593

*) Kun 1. Klasserne. **) I betegner 1ste Gennemgang, II 2den Gennemgang.

Tabel 11 c.

	Antal Dage	Antal Patienter				Fyldninger		Ekstraktion				Rensning		Rodbehandling		Andre Behandlinger		Antal Behandlinger			
		Drenge		Piger				Mælketænder		Blivende Tænder								Drenge		Piger	
		I*	II*	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II		
A	276	3341	2396	3172	2403	5149	3814	1940	1370	42	14	250	256	188	100	467	255	3940	2773	4096	3036
B		579	396	558	408	2978	676	1151	239	5		30	34	362	46	383	76	2456	528	2453	593
Summa	276	3920	2792	3730	2811	8127	4490	3091	1659	47	14	280	290	550	146	850	331	6396	3301	6549	3629

*) I betegner 1ste Gennemgang, II 2den Gennemgang.

Tabel 11 d.

	Antal fejlfri				Behandling umulig			
	Drenge		Piger		Drenge		Piger	
	I	II	I	II	I	II	I	II
A	1327	981	1123	874	2	1	1	1
B	2* 28** 50	146	1* 40** 38	134	1		2	2
Summa	1407	1127	1202	1008	3	1	3	3

I betegner 1ste Gennemgang, II 2den Gennemgang.

*) Oversiddere ingen ny Karies.

***) Fremmede Fyldninger, ingen ny Karies.

Tabel 11 e. Asylet.

	Antal Dage	Antal Timer	Antal Patienter				Fyldninger		Ekstraktioner				Rensning		Rodbehandlinger		Andre Behandlinger		Antal Behandlinger			
			Dreng		Piger				Mælketænder		Blivende Tænder								Dreng		Piger	
			I*)	II*)	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II		
			Maj	} 7 1/4	} 29	1					1										1	
Juni		1						1													1	
December		1					5							2		3			10			
Januar		30				21	27			2				6					28			7
Februar		3		3	29							12					14			27		
Summa			35		25	61		4					20		3		53			35		

*) I betegner 1ste Gennemgang, II 2den Gennemgang

Tabel 11 f. Asylet, Drengene.

Nye Børn					Tidligere behandlede				
3 Aar	Antal Beh.	4 Aar	Antal Beh.	Anmærkning	4 Aar	Antal Beh.	5 Aar	Antal Beh.	Anmærkning
1	0*)	1	2	*) Fejlfri	1	0**)	1	0**)	**) Eftersyn
1	0*)	1	6		1	0**)	1	0**)	
1	0*)	1	5		1	0**)	1	0**)	
1	1	1	0*)		1	0**)	1	1	
1	0*)	1	0*)		1	7	1	0**)	
1	0*)				1	1	1	1	
1	0*)				1	0**)	1	8	
					1	0**)	1	6	
					1	3			
					1	2			
				1	0**)				
7	1	5	13		11	13	8	16	

Tabel 11 g. Asylet, Piger.

Nye Børn					Tidligere behandlede				
3 Aar	Antal Beh.	4 Aar	Antal Beh.	Anmærkning	4 Aar	Antal Beh.	5 Aar	Antal Beh.	Anmærkning
1	0*)	1	0*)	*) Fejlfri	1	1	1	2	**) Eftersyn
1	7	1	0*)		1	0**)	1	0**)	
1	0*)	1	0*)		1	0**)	1	1	
1	0*)				1	0**)	1	3	
1	0*)				1	17			
1	1				1	2			
1	0*)				1	0**)			
1	0*)				1	0**)			
1	0*)				1	0**)			
						1			
9	8	3	0*)		9	20	4	6	

Tabel 12. Oversigt over Undervisningsforholdene ved Fortsættelseskursus.

Skole	Antal Klasser	Elevernes Antal						Elevernes Alder			Antal Elevtimer		Semester	Klassernes samlede Timetal
		v. Skolens Beg.			v. Skol.s Slutn.			14-18 Aar	18-21 Aar	over 21 Aar	mødte	forsømte		
		mandlige	kvindelige	ialt	mandlige	kvindelige	ialt							
<i>Ungdomsklasser</i>														
Husmoderskole	1		9	9		9	9	7	2		5310	465	$\frac{1}{10} 45 - \frac{30}{4} 46$	670
Handelsklasser	6	29	58	87	11	37	48	87			5196	244	$\frac{1}{4} 45 - \frac{30}{6} 45$	492
Klasser for 14-18 aarige	3	29	26	55	27	19	46	53	2		7873	1252	$\frac{1}{10} 45 - \frac{30}{4} 46$	546
	10	58	93	151	38	65	103	147	4		18379	1961		1708
<i>Aftenskoleklasser</i>														
Alm. Skolefag	16	92	128	220	89	125	214	87	53	80	15868	2764	$\frac{1}{10} 45 - \frac{31}{3} 46$ *)	1300
Handelsfag	24	86	239	325	69	183	252	99	109	117	29373	4868	"	2834
Sprog	68	388	888	1276	258	615	873	140	274	862	78946	17332	"	6074
Praktiske Fag	69	238	843	1081	214	715	929	131	316	634	94281	17905	"	7566
Andre Fag	5	43	61	104	42	59	101	17	20	67	9224	1970 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4} 45 - \frac{30}{9} 45$	546
	11	57	97	154	54	92	146	5	26	123	6912	1286	$\frac{1}{10} 45 - \frac{31}{3} 46$	614
	193	904	2256	3160	726	1789	2515	479	798	1883	234604	46125 $\frac{1}{2}$		18934
<i>Fri Fag</i>														
Gymnastik	14	24	222	246	33	188	221	60	64	122	4120	1270	$\frac{1}{10} 45 - \frac{31}{3} 46$	293
Svømning	8	21	85	106	23	94	117	32	15	59	876	344	$\frac{1}{1} 46 - \frac{31}{3} 46$	84
Andre Fag	1	1	9	10	1	6	7	1	1	8	141	27	$\frac{1}{10} 45 - \frac{31}{3} 46$	22 $\frac{1}{2}$
	23	46	316	362	57	288	345	93	80	189	5137	1641		399 $\frac{1}{2}$

*) 82 Aftenskoleklasser fortsatte 6 Gange i April-Maj.

X. Forskellige Meddelelser.

Norgesfonden.

Som en Tak for den Indsats Lærerpersonalet ved de frederiksberg-ske Kommuneskoler havde ydet »Dansk Skoleungdoms Hjælp til norske Kammerater« ved Indsamlingerne i 1943 og 1944 (som tilsammen indbragte 56 035 Kr. 03 Ø.), blev der fra Norge tilsendt Frederiksberg Skolevæsen en Gave bestaaende af Tobak og Cigaretter (engelsk, norsk), som blev fordelt mellem Lærerpersonalet ved de frederiksberg-ske Kommuneskoler. Takkeskrivelse blev sendt til Redaktør Olav Røgeberg, »Alle Kvinners Blad«, Oslo.

Koncerter.

Som Beskæftigelsesforanstaltninger for Musikere, som paa Grund af de vanskelige Tider var arbejdsløse, blev der fra Arbejds- og Socialministeriet arrangeret 6 Koncerter med Tilskud fra Kommunen. Disse afholdtes for Elever i Mellem-, Real-, Gymnasie- og Privatskoler samt for Ungdomsskolens Elever. Ialt har ca. 5 000 Elever overværet Koncerterne, der dirigeredes af Kapelmestrene Emil Reesen, Svend Chr. Felumb og Arne Hammelboe. Programmet omfattede klassisk, dansk og nordisk Musik. Som Foredragsholdere har medvirket mag. art. Gunnar Heerup og Kommunalærer Kaj Handberg.

Dansk Skolescene.

I Dansk Skolescenes Forestillinger deltog i 1945—46 2 678 Elever fra Frederiksberg Kommuneskoler, heraf udgjorde *Yngste Hold* (5. Grundskoleklasse, 1.—4. eksamensfri Mkl., 1.—4. Eksamens-Mkl. og enkelte Realklasser) 2 340 Elever og *Ældste Hold* (Gymnasieklasserne og de fleste Realklasser) 338 Elever.

For yngste Hold opførtes:

Ludvig Holberg: »Den Stundesløse«.

J. L. Heiberg: »Nej« og J. Chr. Hostrup: »Soldaterløjer«.

W. Shakespeare: »Helligtrekongers Aften«.

Eleverne tegnede sig til alle Forestillinger for et Kontingent af 4.50 Kr. med 1 Krones Moderation for Søkende. Ældste Hold fik Adgang til udvalgte Forestillinger af Det kgl. Teaters Repertoire. Desuden havde en Del Skoler Adgang til følgende Forestillinger: Kjeid Abell: »Silkeborg« (Det ny Teater), Svend Fridbergs Oplæsningsmatiné i Odd Fellow Palæet, Lessing: »Nathan den Vise«, »Fra Vaudeville til Revy« (specielt arrangeret af Dansk Skolescene), og for de to ældste Gymnasieklassers Vedkommende den engelske Filmatisering af Shake-

speares: »Henrik den V«. Gennem Dansk Skolescene er desuden foretaget Ekspeditionen af de 7000 Billetter (Side 36) til Det kongelige Teater, som med Tilskud fra Frederiksberg Kommune uddeltes til Eleverne ved Kommunens Fortsættelseskursus i den forløbne Sæson. Dansk Skolescene har i Samraad med de forskellige Skolers og Kursers Ledere draget Omsorg for, at Eleverne fik Adgang til de Forestillinger, der bedst egnede sig for dem, samt sørget for en retfærdig Pladsfordeling.

Tuberkulosekontrol.

Hele Personalet ved den kulturelle Forvaltning er nu underkastet Tuberkulosekontrol.

Redegørelse for Forholdene ved Frederiksberg Skolevæsen under Beslaglæggelsen af Kommunens Skoler.

Paasken 1945 blev skæbnesvanger for de frederiksbergske Skoler. I Løbet af Helligdagene blev 7 af Kommunens Skoler beslaglagte af Tyskerne, der paa det Tidspunkt kastede Tusinder og atter Tusinder af Flygtninge i Land i Københavns Havn. Begivenhederne kom ikke overraskende, idet 2 Skoler faa Dage forinden maatte rømmes med kort Varsel for at give Plads til Flygtninge.

Beslaglæggelserne foregik meget uformelt. Undertiden blev Ordren ringet til Skolevæsenets Kontor, i andre Tilfælde henvendte en tysk Underofficer sig direkte paa Skolen. Var Skoleinspektøren ikke til Stede, blev Meddelelsen givet til Skolebetjenten. Da Skoledirektøren ved en bestemt Lejlighed forlangte en skriftlig Beslaglæggelsesordre, blev der svaret: »Det skriftlige ordner vi senere«. Det blev aldrig ordnet.

Medens der ved Beslaglæggelsen af Skolen paa Godthaabsvej i 1943 endnu var Tale om Forhandling, hvorvidt det skulde være denne Skole eller en anden — der blev ogsaa givet rimelig Tid til Evakueringen — saa lød de sidste Ordre paa Romning i Løbet af Timer. At der kunde gaa mange Dage, inden Skolen blev belagt med Flygtninge, var et Bevis paa, at Desorganisationen inden for de tyske Rækker paa det Tidspunkt var langt fremskreden.

Fuldstændig Evakuering af en Skole paa nogle faa Timer krævede mange Hjælpere, men der var ogsaa mange. — Alle, der havde Tilknytning til Skolen, Skolebetjent, Lærere og Elever, tog først og fremmest fat, men ogsaa mange Forældre rakte en hjælpende Haand som oftest paa den Maade, at de modtog Inventar til Opbevaring. Der var jo meget af stor Værdi, der skulde fjernes og gemmes, før intet maatte komme i Fjendens Hænder.

10 af Kommunens Skoler var nu sat ud af Drift; Skolen paa Godthaabsvej var som før nævnt beslaglagt allerede i 1943. Kun Solbjergskolen, Rabbekskolen og Frederiksberg Gymnasium var fri. Kort før

Kapitulationen blev ogsaa Solbjergskolen rekvireret, men det var paa saa sent et Tidspunkt, at det blev danske Frihedskæmpere, der tog den i Besiddelse, og ikke tyske Flygtninge. Naar man erindrer, at Frederiksberg Gymnasium blev haardt medtaget ved det ulykkelige Bombardement af den franske Skole den 21. Marts 1944, forstaar man, at Skolevæsenet var kommet ud for en Krise. Kun een Skole, den mindste, Rahbekskolen, gik Ram forbi.

Præliminærklasserne, der oprindelig undervistes paa Godthaabsvejens Skole, blev, da denne Skole i 1943 beslaglagdes, den 1. April 1944 overflyttet til Sønderjyllandskolen, efter at de nogle Maaneder havde haft Tilhold paa Skolen paa Nylandsvej 23. Da Sønderjyllandskolen maatte rømmes, fik disse Klasser samme Skæbne som Skolens øvrige Klasser.

Ganske vist var Skolerne beslaglagte af Værnemagten, men vi holdt en lille Skanse, idet Inspektørens Kontor var uden for Beslaglæggelsen. Derved bevaredes Kontakten med Bygningerne, og Skolelederne fik en vis Føling med, hvad der foregik.

Det havde ogsaa stor Betydning, at Skolebetjentene ved alle de beslaglagte Skoler blev paa deres Post. Det var forbunden med store Ubehageligheder i Særdeleshed for dem, der har Lejlighed i selve Skolebygningen. Helt ufarligt var det heller ikke. En enkelt fik Lejlighed til at kigge ind i et Bøsseløb. For Ordenens Opretholdelse paa Skolerne og Renholdelsen var det af afgørende Betydning, at de holdt ud til det sidste.

Paa Inspektørmøderne, der daglig blev holdt i denne Periode, var der Enighed om, at sætte al Kraft ind paa at finde nye Undervisningslokaler, saa Børnene ikke skulde være henvist til Lødiggang paa Gader og i Gaarde.

Det viste sig da heldigvis ogsaa hurtigt, at Skolernes Ledere og Lærpersonalet hverken havde tabt Hovedet eller Humøret. I Løbet af en 14 Dages Tid kunde de fleste Inspektører meddele, at der nu var etableret regelmæssig Skolegang 2—4 Timer daglig for alle Klasser undtagen de nye Førsteklasser, der skulde have begyndt umiddelbart efter den triste Paaske.

Hvortil havde man nu henlagt Undervisningen? Enkelte Eksempler skal navnes: Til Menighedshuse, Løgebygninger, Spejderlokaler, Tekniske Skole, Kommunebiblioteket. Flere Fabrikker stillede Marketeriet og andre egnede Lokaler til Raadighed. Mange private overlod os deres Spisestuer, og adskillige Lærere underviste Børnene i deres Hjem.

Naar en Skoles Undervisning var henlagt til 25 forskellige Steder, blev Lærernes Arbejdsdag naturligvis meget forlænget. Ganske vist var Timerne som oftest afkortet, men megen Tid gik med at komme fra Sted til Sted. Fra Læreres og Skolebetjentes Side lod derfor mangt et Suk: »Harve vi dog blot Cykledæk«.

Det var et uvurderligt Gode, at det lykkedes Skolerne i denne vanskelige Periode paa nogenlunde tilfredsstillende Maade at gennemføre de sociale Opgaver: Skolebespisning, Skolebadning og Skoletandpleje, ligesom ogsaa Fritidshjæmme opretholdtes. Skolelæger og Skolesygeplejersker fortsatte, ganske vist under primitive Forhold, deres Arbejde.

Den Ordning af Undervisningsforholdene, som blev truffet efter Skolernes Beslaglæggelse, var baade fra Skolevæsenets Side og fra deres Side, som stillede Lokalerne til Raadighed, tænkt som en midlertidig Ordning. Da derfor Sindene efter Kapitulationen faldt lidt til Ro, maatte Skolevæsenet til at overveje, hvilke Muligheder, der var for en mere permanent Ordning; helt ind i Sommerferien førtes endeløse Forhandlinger med Statens civile Luftværn om Skolernes Belægningsstal for Flygtninge, og Billedet tegnede sig efterhaanden meget mørkt m. H. t. de fremtidige Undervisningsforhold. Den første Lysning viste sig, da hele Flygtningesagen i September Maaned blev samlet i en særlig Administration under fhv. Minister Johs. Kjærhølls Ledelse.

Det Maal, man i første Omgang satte sig fra Skolevæsenets Side, var en Rømning af saa mange Skoler, at man ved at lade dem arbejde sammen to og to med skiftevis Formiddags- og Eftermiddagsundervisning kunde faa al Undervisning henlagt til Skolerne.

I Løbet af August og September Maaned var 4 Skoler frigivet, men hermed synes det ogsaa foreløbigt at være Slut med Frigivelserne. Det var derfor naturligt, at man begyndte at overveje, om ikke Frederiksberg Kommune kunde gøre en Indsats til Løsning af Vanskelighederne og til Opnaaelse af den førnævnte Ordning af Skolegangen.

Paa et Møde i Skoleudvalget den 1. Oktober 1945 gik man ind for Anskaffelsen af 5 Scanbuildhuse med Plads til 500 Flygtninge, hvorved en Skole til kunde rømmes og den eftertragede Ordning med Dobbeldrift blive etableret. Naar man fra Forvaltningens Side turde gaa saa varmt ind for Købet af disse Bygninger, var det, fordi der dermed ogsaa aabnede sig Mulighed for Løsning af andre paatrængende Opgaver.

Det var nemlig Tanken senere, naar Flygtningene var fjernede, at benytte 3 af Husene til Fritidshjem i Forbindelse med Lindevangskolen og Skolerne paa Duevej og Fuglevangsvej. Et Par Huse vilde kunne finde Anvendelse som Feriekolonier.

I Slutningen af November meddelte Flygtningeadministrationen imidlertid, at samtlige Skoler i Løbet af de kommende Maaneder vilde blive frigivet. De nu indkøbte Huse kunde da straks stilles til Disposition for de sekundære Formaal uden at have fundet Anvendelse til Flygtningene.

Ligesom der ved de første Skolers Frigivelse indførtes Dobbeldrift, hvor det var muligt, saaledes etableredes der nu normal Skolegang, efterhaanden som den sidste Halvdel af Skolerne kunde tages i Brug. Det første Skolepar, der paa denne Maade fik normal Skolegang, var Skolerne paa Duevej og Lollandsvej. Det skete 15. Februar 1946, efter

at der havde været Dobbelt drift fra 5. Oktober 1945. Og nu gik det Slag i Slag, indtil den sidste Skole, Skolen paa la Coursvej, 30. April 1946 blev genindviet. Dermed var Udlændighedstiden forbi.

For alle Skolers Vedkommende blev den Dag, da den igen blev taget i Brug, en uforglemmelig Fsteddag for Børn, Lærere og Forældre. Forud var gaaet et mægtigt Arbejde med at desinficere, gøre rent, sætte i Stand og flytte paa Plads.

Hos Børnene gav Glæden over at være kommet hjem til deres egen Skole sig ofte rørende Udslag.

Fra Forældrenes, Lærernes og Skoleledernes Side blev der givet Udtryk for stor Taknemmelighed over den Forstaaelse, der var vist fra Myndighedernes Side, overfor de Vanskeligheder, Skolearbejdet havde været udsat for og overfor den Grundighed, hvormed man fra Teknisk Forvaltning og Haandværkernes Side havde udslettet Sporene efter Tyskerne.

Der blev givet Tilsagn om, at man nu vilde lægge alle Kræfter i for at bygge det op, der navnlig i de sidste Maaneder var brudt ned.

Den Utryghedsfølelse, der kulminerede under Tyskernes og deres Hjælperes Terrorisering af Befolkningen de sidste Maaneder før Kapitulationen, medførte, at mange Hjem ønskede at sende deres Børn til Slægt og Venner paa Landet. Henvendelser fra Forældre til Skolevæsenet om Tilladelse til Udeblivelse fra Undervisningen paa Grund af Bortrejse blev mødt med Forstaaelse og Imødekommenhed. Medens nogle Forældre ønskede deres Børn bort fra Byen, var der andre, der holdt sammen paa Flokken. Dette Forhold gav sig Udslag i en Nødgang i Tilslutningen til Svagbørns- og Feriekolonierne.

Det Samarbejde mellem Hjem og Skole, som havde vokset sig stærkt her paa Frederiksberg i Aarene mellem de to Verdenskrige, bestod sin Prøve. Ja, man kan endda sige, at det styrkedes gennem de fælles Bestræbelser for at komme gennem Vanskelighederne. I gensidig Tillid mødes man nu for at modvirke den Afslappelse i Forholdet til Skolen, som forstaaeligt nok kunde komme som en Følge af den haarde Besættelsestid, men som fortsattes og udvikledes ogsaa efter den 5. Maj og derfor nok en Tid kunde give Anledning til en vis Ængstelse. Glædeligt er det, at man nu, 5 Maaneder efter at normal Skolegang er indført, kan mærke, at Skolen igen har et fast Tag i Eleverne.

Til Slut skal nævnes, at Frederiksberg Kommunes Kystsanatorium ved Høve ligesom Svagbørnskolonierne Højstrup og Nordstrand blev beslaglagt af »Admiral Skagerak«. Medens de to første Institutioner gik helskindet gennem den haarde Medfart, blev Høve saa medtaget, at det bliver nødvendigt at rejse et nyt paa det gamle Ruiner.

OVERSIGT

over

Værnemagtens Beslaglæggelse af Frederiksberg Kommunes Skoler m. fl.
til Brug for tysk Militær, Flygtninge o. s. v.

Skole	Beslaglagt	Rømmet	Taget i Brug igen
Skolen paa Godthaabsvej	20- 8-1943	17- 9-1945	12- 8-1946
Skolen paa Nyelandsvej	22- 3-1945	10-11-1945	4- 1-1946
Søndermarksskolen }	26- 3-1945	13- 8-1945	7- 9-1945
Søndermarksskolen f	1- 7-1944	12- 7-1944	12- 8-1944
Skolen paa Duevej	1- 4-1945	20- 9-1945	5-10-1945
Skolen paa la Coursvej	1- 4-1945	30- 1-1946	30- 4-1946
Sønderjyllandskolen	1- 4-1945	7- 1-1946	1- 3-1946
Skolen paa N. Ebbesensvej	4- 4-1945	15-12-1945	4- 4-1946
Skolen paa Fuglevangsvej	7- 4-1945	20- 9-1945	22-10-1945
Skolen paa Lollandsvej	7- 4-1945	28-11-1945	15- 2-1946
Lindvangskolen	7- 4-1945	21- 8-1945	1-10-1945
Solbjergskolen	2- 5-1945	7- 7-1945	1- 9-1945

*Høve Sanatorium, Feriekolonier
og Svaghørnskolonier:*

Høve Sanatorium	4-10-1944	14- 3-1946	
Nordstrand	25- 1-1945	9- 7-1945	19- 7-1945
Højstrup	13- 4-1945	5- 6-1945	21- 6-1945

Meddelelser fra de enkelte Skoler.

Skolen paa Niels Ebbesensvej.

23. og 24. November: Skolebal.
6. December: Forældremøde. Seminarieførstander A. Christiansen taler.
19. Januar: Besøg af svensk Rejselektor.
11. Februar: Filmsforevisning for Eleverne.
31. Marts og 1. April: Skolekomedie.
4. April: Fest for Forældrekrædsen i Anledning af Skolens Genaabning. Forf. Marcus Lauesen taler. Violinistinden Ellen Birgitte Nielsen spiller. Kgl. Operasangerinde Monna Schouby synger.
6. April: Underholdning for 1.—5. Klasserne: Mester Jakelteater.
8. April: Underholdning for de store Elever: Skuespillerne Palle Huld og Elith Foss underholder.
22. Maj: Fest for gamle Elever.

Skolen paa Fuglevangsvej.

- Maj 1945: Elever og Lærere samles i Sct. Thomas Kirke, hvor Freden fejres i Tale og Sang.
Oktober 1945: Skolen begynder igen den 22. efter ca. 1/2 Aars Beslaglæggelse af Tyskerne.
November 1945: Skolebal. — Forældremøde: Operasanger Leicht synger danske Sange, Hr. Köhler Larsen læser Digte af Kaj Munk, J. Florander taler om forskellige Skoleforhold, Hr. A. Drastrup viser typiske Skolefilm. — Møde med Forældrene til Børnene i 5. Klasserne om Fordeling til de to Mellemskoleafdelinger.
Januar 1946: Møde med Forældrene til Børnene i 1. Klasserne, hvor forskellige Skoleforhold forklares og drøftes.
Februar 1946: Jagtkonsulent Bjerg Thomsen viser Film.
Marts 1946: Fastelavnsfest for de mindste. — Skolekomedie: »Guldaasen« opføres 3 Gange.
April 1946: Niels Ebbesensvej Skole, der i ca. 1/2 Aar har delt Lokaler med os, drager hjem til deres egen Skole. Begge Skolers Lærere og Elever er opstillet i Skolegaarden, og der udveksles Hilsener. — Dagen højtideligholdes derefter med forskellig Underholdning samt Chokoladedrikning.
Maj 1946: Folketingsmand Aksel Møller taler til de ældste Elever i Anledning af Aarsdagen for Freden.

Skolen paa Nylandsvej.

22. Marts 1945 blev Skolen af den tyske Værnemagt beslaglagt til tyske Flygtninge.

8. Maj 1945: Besøg i Lucaskirken i Anledning af Kapitulationen.

19. Juni 1945: Afslutning før Sommerferien i Teknisk Skoles Festsal. Forevisning af Farvefilm fra Danmark m. m.

22. December 1945: Juleafslutning i Skolens Gymnastiksal.

4. Januar 1946 blev Skolen igen taget i Brug. Dagen blev naturligvis fejret som en Festsdag. Kl. 9 mødte alle Skolens Elever i Skolegaardens paa Solbjergskolen, og med Skolens Fane i Spidsen og med Flag i Massevis gik vi tilbage til vor egen Skole, hvor Flaget blev hejst. Derefter samledes alle i nederste Gymnastiksal til en lille Højtidelighed, før Klasserne gik til deres Lokaler, der stod nymalede og pyntede til at tage imod dem. Forældreraadet trakterede alle Børnene med Kager, og Solbjerg Mejeri havde givet Ispinde til samtlige Skolens Elever. Efter godt og vel $\frac{3}{4}$ Aars Udlændighed var vi nu hjemme igen og kunde tage fat paa Dagens Gerning efter det Skema, der var lagt for 10 Maanedes siden.

7. Januar 1946: Forældremøde: 1. Formanden indledte. 2. Skoleinspektør Johs. Andersen talte om »Vore Børn og Skolen«, bl. a. om Skolegangen under Besættelsen, Kaffebord.

2. Marts 1946: Fastelavnssfest for de smaa.

8. Marts 1946: Underholdning for ældste Hold: Skuespillerinde Fru Louise Jørgensen oplæser St. St. Blicher: »Hosekræmmeren« og reciterer Bj. Bjørnson »Bergliot« med Musikledsagelse.

18. Marts 1946: Underholdning for mellemste Hold: Fremvisning af Film og derefter Oplæsning ved Skuespillerinde Fru Louise Jørgensen af H. C. Andersens Eventyr m. m.

22. Marts 1946: Skolebal for mellemste Hold med Opførelse af smaa Komedier.

27. Marts 1946: Underholdning for yngste Hold: Jagtkonsulent Bjerg-Thomsen viser Farvefilmen: »Raalammet Historie«. Samme Dag blev Jagtfilmen forevist Skolens øvrige Klasser.

30. Marts 1946: Skolebal for ældste Hold med Opførelse af forskellige Ting. (Engelsk Komædie: Svinedrengen m. m.).

18. Juni 1946: Afslutningsfest for udgaaende Elever med Forældre.

Skolen paa Lollandsvej.

Skoleaaret, der jo denne Gang har strakt sig fra April 1945 til Juni 1946, har været begivenhedsrigt for Skolen som aldrig før. Den 7. April 1945 blev Skolen efter tysk Ordre evakueret og belagt med tyske Flygtninge.

15. Februar i Aar kunde Skolen igen rykke ind i vor nyrestaurerede Skole efter 10 Maanedes Fravær. Der var Jubel og Glæde baade

hos Børn, Forældre og Lærere. Dagen fejredes med Hjemnarch fra Duevej, derefter Højtidelighed paa Skolen med Taler og Sang og endelig trakteredes alle Børnene med Kakao og Kager. Om Aftenen var der Skolebal for Mellemskolens Klasser.

Fra Skolens Liv i det forløbne Skoleaar skal iøvrigt særligt fremhæves følgende:

17. Maj 1945 var hele Skolen samlet i Godthaabskirken, hvor der under Pastor Lundblads Ledelse afholdtes en stemningsfuld Højtidelighed i Anledning af Fredens Genoprettelse i Europa.

28. November talte Skolepsykolog Magister Henning Meyer ved et Forældremøde oom: Nogle af Aarsagerne til, at Børn ikke kan følge med i Skolen.

3. December: Møde med Forældrene til Børn i 5. Klasse om Forde-
ling af Eleverne i de to Mellemskoleafdelinger.

21. December: Julcafslutning, hvor Pastor Lundblad talte til Børnene.

6. Marts var der festlig Sammenkomst paa Skolen for tidligere Elever.

12. April talte Skoledirektør Carstensen ved et Forældremøde om »Skolens Opbygning og dens Udenværker«.

5. Maj mindedes Kapitulationen ved en Højtidelighed paa Skolen med Sang, Recitation og Taler, bl. a. af Professor Mogens Fog.

21. Juni: Afslutningsfest for de udgaaende Elever med deres Forældre.

Skolen paa Duevej.

1. April (Paaskedag): Skolen blev beslaglagt af Tyskerne til Brug for Flygtninge.

3. April: Om Aftenen blev der af ukendte Personer stukket Ild i den under Halvtaget i Drengegaarden oplagrede Halm, hvorved en væsentlig Del af Halvtagets Træværk blev ødelagt, ligesom Muren ud mod Boldpladsen blev stærkt medtaget.

14. Maj: Forældremøde i Teknisk Skoles Foredragssal. Forældre-
raadets Formand indledede med en Tale om Danmarks Befrielse og med Mindeord over de faldne, hvorefter Skolens Inspektør gav en Række Oplysninger om Skolegangsforholdene. Endelig talte Seminarieforstander Alfr. Christiansen om »Forældreansvar i en Krisetid«, 3—400 Forældre deltog i Mødet.

18. Maj (sidste Skoledag før Pinse): Morgensang i Mariendalskirken for Børnene fra 4. Klasse og opefter. Skolens Inspektør talte om Befrielsen og mindedes dem, der var faldet i Kampen, samt fortalte om Pinsen og dens Betydning. Forskellige Pinesalmer blev sunget.

19. Juni (sidste Skoledag før Sommerferien) og 13. August (første Skoledag efter Ferien) samledes Eleverne paa Boldpladsen til Fællesang under Skolens Fane. Begge Gange var der modt mange Forældre.

6. September: Flygtningene forlod Skolen undtagen Rengøringsholdet, der først afsluttede Arbejdet den 19. September.

5. Oktober: Skolens Genaabning. Festlig Morgensang i Gymnastiksalen, der var smykket med de nordiske og de allierede Magters Flag. Skolens Inspektør mindedes i sin Tale tidligere Elever, der var faldet i Frihedskampen, og hvoraf 4 hviler i Ryvangen. Mange Forældre var til Stede.

6. Oktober til 15. Februar: Lollandsvejens Skole havde Hjemsted her — de to Skoler havde skiftevis Formiddags- og Eftermiddagsundervisning.

16. November: Møde for 5. Klassernes Forældre. Skolens Inspektør talte om de to Mellemskoleafdelinger og om Optagelsesprøven til Eksamensmellemskolen, hvorefter Forældrene havde Lejlighed til at stille Spørgsmaal og til Forhandling med Klasselærerne.

29. November: Forældremøde. Skolepsykolog Henning Meyer talte om »Nogle af Aarsagerne til at Børn ikke kan følge med i Skolen«. Derefter blev der aflagt Beretning og Regnskab for Skolekredsens Virksomhed.

18. December: Fremvisning af forskellige underholdende Films for Eleverne fra 1.—3. Klasse.

22. December: Juleafslutning med Fremførelse af Skolens Julekantate. Pastor Bøgh talte for de store Børn, Skolens Inspektør for de smaa.

20. Januar: Besøg af en svensk Rejselektor, der læste op og fortalte for Eleverne fra de øverste Klasser i begge Mellemskoleafdelinger.

22. Februar: Skuespiller ved det kongelige Teater Svend Methling læste Kaj Munks Skuespil »Niels Ebbesen« for de store Børn med Forældre.

2. Marts: Fastelavnsfest med Tøndeslagning for Eleverne fra 1.—3. Klasse.

16. Marts: Skolebal for Eleverne fra Realklassen og de to Mellemskoleafdelinger.

18. Marts: Skolebal for Eleverne fra 4. og 5. Klasse.

27. Marts: Filmsfremvisning af Jagtkonsulent J. Bjerg-Thomsen for 1.—3. Klasse (»Et Raalams Historie«) og for 4.—5. Klasse (»Danmarks Fauna«).

29.—31. Marts: Skolekomedie. Paa Skolens Teater opførtes af Elever fra næsten alle Klasser »Den lille Dommer« (efter 1001 Nat ved A. Bless) og »Majnøglerne«, svensk Vaarspil af Ulrika Widmark omsat til Dansk. Endvidere fremførtes under Titlen »Rusland synger« en Række russiske Sange af Eleverne i Realklassen og IV x, der alle var klædt i russiske Nationaldragter.

4. Maj: I to Hold samledes alle Skolens Elever i den smukt pynkede Gymnastiksal for at mindes Befrielsesaftenen. Der blev sunget

og talt, ligesom en Grammofonplade gengav den historiske Udsendelse fra London.

12. Juni: Skolens 40 Aars Fødselsdag.

Om Formiddagen holdtes Fæst for Børnene i Gymnastiksalen (Sang, Tale, Musik og forskellig Underholdning), og bagefter serveredes Sodavand, Kager samt en Ispind til hver.

Om Aftenen holdtes Forældrefæst med Koncert under Medvirkning af Frederiksberg Lærerorkester og Skolens Kor, Recitation af »Guldhornene (en Pige fra I x) til Hartmanns Musik, Taler af Skoledirektøren og Skolens Inspektør samt Fællessang. I Kaffebordet bagefter deltog saa mange. Salen kunde rumme, ca. 300.

18. Juni: Aarsafslutning med delvis Gentagelse af Programmet fra Forældrefæsten, Tale og Uddeling af Flidspræmier samt Eksamens- og Afgangsheviser.

10. November, 10. Januar og 10. Maj holdtes Forældredage, og mange Forældre benyttede Lejligheden til at overvære Undervisningen i Klasserne.

De to III f Klasser har hver haft et 8 Dages Lejrskoleophold paa »Højstrup«, Realklassen havde i Sommeren 1945 en 4 Dages Tur til Jægerspris og i Sommerferien 1946 en 6 Dages Tur til Fuglsølejren paa Mols. Adskillige Klasser har været paa Muscer, besøgt »Hyttten«, Akvariet i Charlottenlund eller foretaget Ekskursioner i Byens Omegn, ligesom næsten alle Klasser i den »skoleløse« Tid aflagde Besøg i Zoologisk Have.

Skolen paa la Coursvej.

1. April 1945: Paaskedag om Formiddagen blev Skolen af Tyskerne beslaglagt til tyske Flygtninge.

10. September 1945 flyttede Skolen ind paa Lindevangskolen.

30. Januar 1946 rejste de sidste Flygtninge fra Skolen paa la Coursvej, og 30. April kunde vi flytte tilbage til egen Bygning, der var blevet smukt istandsat, dog var en Del Lokaler endnu ikke færdige til Brug.

Hjemkomsten formede sig som en Fæst: Afsked med Lindevangskolen — Hjemmarch med Faner og Musik, hvor Børnene fulgtes af en stor Mængde Forældre, Søkende og af Kvarterets Beboere — Indvielse paa Skolen — Hejsning af Flaget og Fæsttaler i Gymnastiksalen samt et lille Traktement for Børnene. — Om Eftermiddagen Skolebal for de smaa og om Aftenen for de store. Forældrene kunde af Pladshensyn ikke være med ved Fæsten i Skolebygningen, og der blev derfor den 6. Juni afholdt et Forældremøde, hvor Formanden for Forældreforeningen i Forbindelse med Skolens Inspektør og Lærere refererede Hjemkomstfæsten og fremviste den istandsatte Bygning.

Danmarks Befrielse fejredes af Skolen i Godthaabskirken den 18. Maj 1945, hvor Pastor Lundblad holdt Fæsttalen. Hvert Barn fik et

lille Festskrift med Referat af Talen og Sange til Minde om den smukke Højtidelighed i Kirken.

Foruden ovennævnte Forældremøde har der paa Lindevangskolen været afholdt Møde den 3. December 1945, hvor Skolens Inspektør talte med Emne: Skolen og dens Arbejde i indeværende Skoleaar.

Januar 1946: Besøg af en af Nordens Rejselektorer: Fru Alyness Jacobsen: Norsk Litteratur. — Norske Børns Deltagelse i Modstandsbevægelsen.

21. Februar 1945: Forældremøde i Samarbejde med Lindevangskolen: Foredrag om Grønland.

Lindevangskolen.

De ekstraordinære Forhold bl. a. Skolens Beslaglæggelse fra 7. April til o. 1. September og la Coursvejens Skoles Indkvartering her fra September 1945 til o. 1. Maj i Aar har i høj Grad vanskeliggjort vore sædvanlige Arrangementer for Forældre og Elever. Det er dog lykkedes at gennemføre enkelte Arrangementer, hvoraf skal nævnes et Foredrag af Skolekonsulent Borum om Grønland i Dag. 2 Koncerter af Frederiksberg Lærerorkester. Opførelsen af Julespillet »Nissen i Skolestuen« paa Skolens Teater og en Aftenunderholdning under Medvirken af Skuespiller Kjerulff Schmidt og en Række større Elever, som forlystede os med Musik, Sang, Step m. v. Overskuddet fra denne Underholdning gik til Skolens Rejsefond, som nu har passeret de 3 000 Kroner.

Søndermarkskolen.

Skolen var beslaglagt til tyske Flygtninge fra 26. Marts 1945 til 7. September 1945.

Afslutning før Sommerferien i Windsor-Biografen, hvor der for Elever og Forældre ved to Forestillinger vistest Preben Frauks Danmarksfilm.

13. August genoptages Undervisningen med en fælles Morgenandagt for Elever og Forældre i Lindevangskirken.

Samme Dag rykkede de tyske Flygtninge ud af Søndermarkskolen.

7. September fandt Genindvielsen af Skolen Sted. — Befrielsesfest holdtes i tre Afdelinger:

- I. 8. Oktober for Forældre: Festtale af Mogens Fog; Medvirken af Bodil Gjødvad, Otto Svendsen og Martin Hansen.
- II. 12. Oktober for Grundskolen: Medvirken af Karen og Louis Møhlholm og Ilona Wiesemann.
- III. 12. Oktober for Mellemskolerne: Medvirken af Sven Methling og Kristuskirken Kor.

Forældrene skabte det økonomiske Grundlag for disse tre Arrangementer, og Skolen er dem stor Tak skyldig herfor.

Januar 1946 var de yngste Klasser indbudt til en Præsentationsforestilling af Dr. phil. Svend Smiths Mester Jakel-Teater.

Februar 1946: Skolens aarlige Sammenkomst for tidligere Elever; Medvirken af Tryllekunstneren Erik Bang.

4. April 1946: Arrangementet »Søndermarksskolen synger« med Demonstration af Sang med Klasser fra de mindste til de største; Medvirken af Skolens Fritidskor, Realklassen 1939/40, Kirsten Andersen og Tutter Givskov.

April 1946: Paa Skolens Teater opførtes »Elverhøj«. Indstudering foregaaet som Led i Skolens Fritidsvirksomhed.

Maj: 1946: Besøg af en Seminarieklasser fra Karlstad.

Juni 1946: Besøg af Elever og Lærere fra Karl Johanssskolen i Göteborg. Skolebal med Deltagelse af de svenske Gæster.

18. Juni 1946: Skoleaaret sluttes med den traditionsmæssige Aarsafslutning.

Sønderjyllandskolen.

Forældremøder: 1. Skoledirektøren: Skolernes Frigivelse. Frihedsfilmen. — 2. Skolens Inspektør: Skolen under Besættelsen, Marius Jacobsen synger. — 3. Skolens Indvielse efter Besættelsen.

Underholdninger: ældste Hold: Holger Gabrielsen: H. C. Andersen; Skolebal. — Yngste Hold: Louis Mølholm og Datter synger og fortæller; Skolebal. — Begge Hold: Juleafslutning.

Sammenkomst for udgaaede Elever.

Opførelse af »Aprilsnarrene« (Fritidsarb.).

Afslutningsfest for de udgaaende Elever.

Frederiksberg Gymnasium.

August: Besøg med I. M. b paa Akvarieudstillingen.

September: Geologisk Ekskursion med II G. A og B til Nordsjælland og Horns Herred.

Oktober: Besøg med I. M b i Zoologisk Have. Besøg med 2. M a paa Zoologisk Museum. Besøg med 2. M b paa Zoologisk Museum.

November: Forældremøde med Foredrag af Sekretær i Foreningen »Norden« Hr. cand. theol. E. Andersen: »Den nordiske Tanke og den opvoksende Slægt«. Derefter Kaffebord.

December: Julefestlighed omkring Juletræet.

Januar: Hr. Lektor A. Bergstrand, Malmö. Oplæsning for I G. og 4. M.

Februar: Besøg med I. M b i »Danmarks Akvarium«. Besøg med 2. M b i Zoologisk Have. Besøg med II G B. paa Nationalmuseet, midaldreafdeling Afd.

April: Naturhistorisk Ekskursion med 3. M b til Dyrehaven. Besøg med III G B. paa Carlsberg Laboratorium. Aftenunderholdning med blandet Program, ved Skolens Elever.

April—Maj: 8 Dages Lejrskole i Feriekolonien ved Højstrup med 2. M a og b.

Maj: Naturhistorisk Ekskursion med 1. M b til Søborg Mose. Besøg med II G B. paa Nationalmuseet, forhistorisk Afd. Besøg med II G B. paa Afstøbningssamlingen. Forældremøde med Foredrag af Hr. Sløjdinspektør Galatius: »Sydslesvig, Forholdene før og nu«. Derefter Kaffe-bord. Geologisk Ekskursion med II G A og B til Bornholm.

Juni: Afsløring af Mindetavle over tidligere Elever, der har sat Livet til i Krigsaarene 1940—45.

Afslutningshøjtidelighed.

Rahbekskolen.

Maj 1945: Fredsfest for Børn, Lærere og Forældre.

August 1945: Skolen er i Zoologisk Have.

September 1945: Forældremøde; Børnebibliotekar Fru Gudrun Franck taler om: Vore Børns Læsning.

December: Julefest.

Marts 1946: Underskolen slaar Katten af Tønden, og Mellemskolen har Skolebal.

De forskellige Klasser har foretaget Ekskursioner og Udflugter samt aflagt Besøg i Museer.

Adskillige Films er forevist.

Solbjergskolen.

6. September: Besøg i Zoologisk Have.

14. September: Fest og Skolebal i Anledning af Frigivelse af Skolen til Undervisningsbrug efter Beslaglæggelsen af Tyskerne og senere Belægning med Frihedskæmperne, engelske Tropper m. fl.

22. December: Juletræ.

2. Marts: Fastelavnsfest med Tøndeslagning.

6. Maj: Velgørenhedsfest til Fordel for Børnehjælpsdagen.

29. Maj: Skovtur til Dyrehaven.

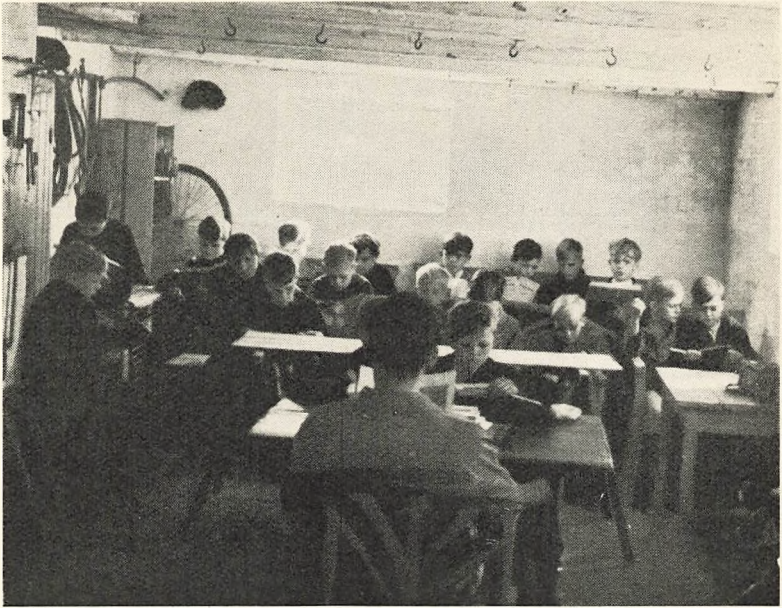
18. Juni: Aarsprove og Afslutningsfest for udgaaede Elever med Forældre og Lærere.

Tyske Flygtninge installeret i Sønderjyllandskolens Aula April 1945.

I Opbruddets Tegn. Klasserørelse paa Søndermarks skolen August 1945.

Fra »Udlændighedstiden»: Undervisning i et Kelderlokale.

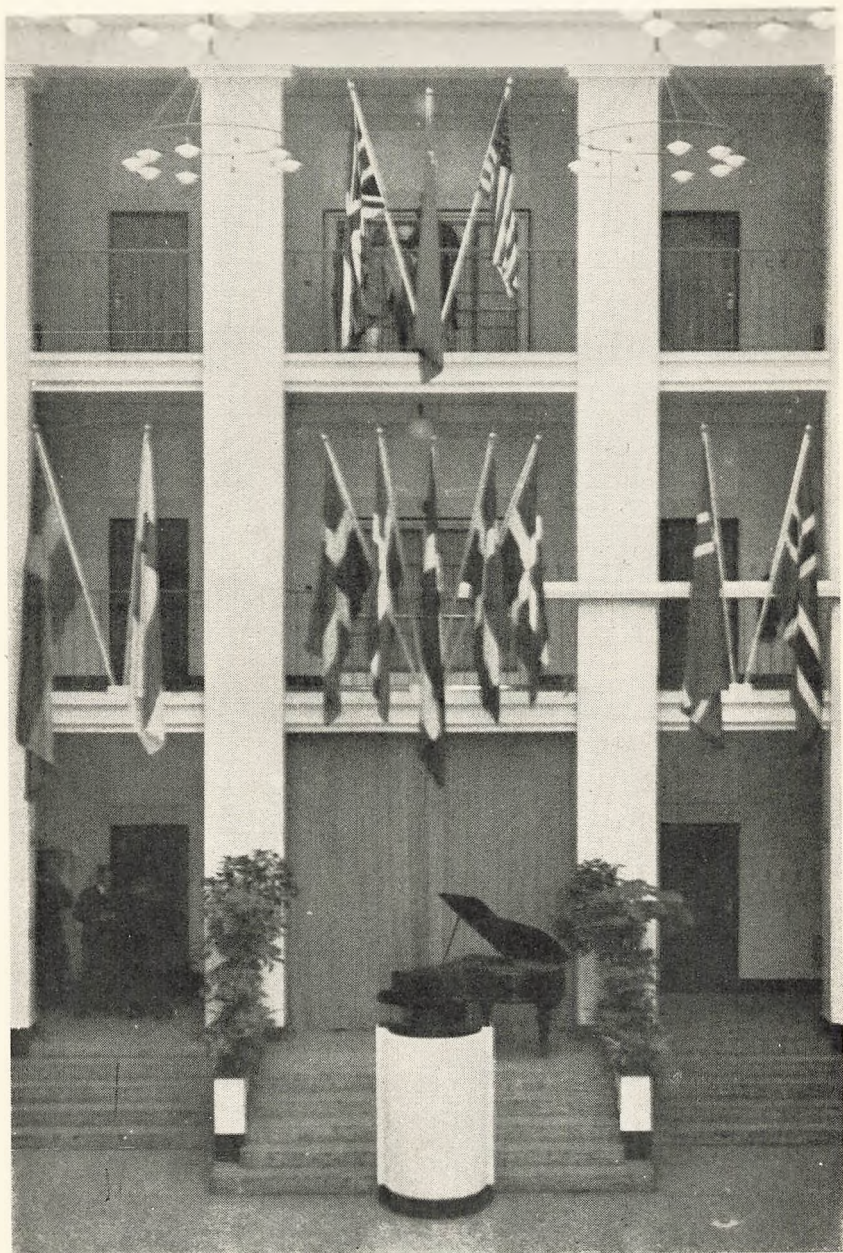
Undervisning i en Lærerindes Hjem.

Tyske Flygtninge forlader Søndermarksskolen.

Vi vender hjem! Eleverne fra Skolen paa la Coursvej paa Vej til Skolen den 30. April 1946.

Flagene fra de nordiske Lande, England, Rusland og Amerika huser Borneene paa Sondermarkskolen velkommen hjem 7. September 1945.